

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY — 2, 1985

Nr. 128

LKB Kronika Nr. 66

Iš kun. S. Tamkevičiaus kaltinamosios medžiagos

(Tęsinys)

I jaunas gyvenimo sugadintas širdis buvo liejami nuodai, neapykanta, tiems vadinamiesiems, klasiniams priešams. Vėliau daugelis šių vyrų, pas kuriuos su žiburiu nesurasi nei sąžinės, nei žmogiskumo buvo pašaukti į kariuomenę, į pirmąsias jos eiles, todėl nereikia stebėtis, kad jie galėjo kankinti kitus, galėjo su žmonėmis pasielgti blogiau nei su gyvuliu; reikia stebėtis jų elgesiu ir ne juos reikia kaltinti. Jeigu motinos mus būtų išmetusios į gatvę, jei mes būtume auge vaikų namuose, kur kartais trūkdavo duonos kėsnio, jeigu mus būtų auginusi gatvė, jei nuo mažens mums būtų sėjama neapykanta ir ta neapykanta mūsų širdyse būtų prigijusi, kas žino, kokie mes šiandien būtume, galbūt ir mes šiandien būtume budeliai, todėl ne tuos šiandien reikia kaltinti, kurie tą birželio 22 d. buvo žvėrys... Reikia susimąstyti, kas yra tie, kurie užaugina žvėris, išauklėja budelius, pagalvoti, ar ir mūsų dienomis nėra tokių, kurie lygiai taip pat, net nemirkeldami, galėtų nukankinti kitą žmogų.

Neretai girdime: Garliavoje už rublį užmuše žmogų, kitą už kelis rublius, atėję naktį, nukankino, ir tai tie, kurie mūsų dienomis lankė mokyklą... Šiandien Kaune prasidėjo teismas, bus teisiama grupė nusi-kaltėlių, kurie ilgą laiką siautėjo, kankino kunigus, kitus žmones, ir tai jiems nesudarė jokio sunkumo, nes prieš akis buvo tik rublis, malonumas, tokį žmogų kaip gyvulį traukia tik jo polinkiai, jis gali viską padaryti, jis neturi jokios sąžinės, nejučia jokios atsakomybės, jam prieš akis tik baimė — nepakliūti, o jei pakliuvai, nuteis, atsėdėsi ir grįžęs vėl galėsi tą patį daryti. Kaip užauga tokie budeliai? Kelias paprastas. Pirmiausia žmogui yra sugriaunamas tikėjimas, nėra Dievo, nėra amžinybės, nėra jokios atsakomybės, lieka atsakomybė tik prieš žmones, kurios labai

lengva išvengt — apsidairyk, kad nematyti milicininkas ir daryk ką nori. Šiandien mūsų vaikams ir jaunimui taip griauamas tikėjimas. Gal tie, kurie griaua tikėjimą, nenori sugriaut sąžinės, bet sąžinė sugriūna, ir tai būna pirmas laiptelis, kylant į budelio karjerą. Kai sugriaunamas tikėjimas, sugriūva pagarba žmogui. Tikėdami Dievą, žmogų žiūrime kitomis akimis: kiekvienas žmogus, ar jis kunigas, ar gatvės šlavėja, vaikelis ar senutė, — visi jie mūsų akyse yra Dievo vaikai, Kristaus broliai, už kiekvieną Kristus mirė ant kryžiaus. Lygiai tokiu pat žvilgsniu mes žiūrime ir į 1941 metų budelius. Jie yra Dievo vaikai, Kristus už juos mirė ant kryžiaus, Kristus juos myli begaline meile ir, jei būtų reikėję tik už juos mirti ant kryžiaus, Kristus tikrai būtų miręs. Toks žmogus, iš kurio širdies išplėšiamas tikėjimas, į viską pradeda žiūrėti visai kitomis akimis, žmogus jam pasidaro daiktas. Daiktu, kuriuo jis gali pasinaudoti, daiktu, kurį gali sudaužyti, įmesti į purvą... Šiandien mes sutinkame daug žmonių, kurie į kitus žiūri kaip į daiktą ar net blogiau. Toks žmogus gali mylėti šunelį, kačiuką, gali pergyventi, jeigu pačiam ką nors skauda, bet tuo pačiu ramiausiai gali praeiti pro kenčiantį žmogų, nes žmogus jam niekas, daiktas. Kai dingsta pagarba, meilė kitam žmogui — tai jau būna antras laiptas į budelio karjerą. Trečias laiptas būna, kai žmogaus širdyje išgudoma neapykanta žmogui. Pokario metais atrodė, kad mokykla specialiai tam ir tiktai tam įsteigta, kad žmonėse išgudyt neapykantą. Kas pas mus daroma tik pokario metais, kitur buvo daroma jau nuo 1917 m. — iškelti kumščiai, nedovanosim, atkeršysim, tiktai pasakyk, uždekl ant vieno ar kito žmogaus etiketę, pasakyk, kad jis yra tavo priešas, ir visi tie, kurių širdys uždegtos neapykanta, nemirkeldami eis žudyti.

(Bus daugiau)

Izraelis bando sumušti infliaciją

Jeruzalė. — Izraelio vyriausybė žada dalimis paleisti savo kalinius arabus, kurių Atlit koncentracijos stovykloje laikoma 735, kai kurie kalinami jau dveji metai. Radijas paskelbė, kad libaniečiai bus paleidžiami mažomis grupėmis po 25 žmones per ateinančias 10 dienų. Izraelio valdžios žmonių pareiškimai ir spaudos žinios sutartinai pabrėžia, kad šis kalinių paleidimas neturi nieko bendro su amerikiečių įkaitų paleidimu. Tarp tų dviejų paleidimų jokio ryšio nėra, pasakė gynybos ministeris Rabinas ABC televizijos žinių programoje „This Week with David Brinkley“.

Izraelio kabinetas sekma-dienį posėdžiavo visą naktį, tačiau svarbiausias klausimas buvo ekonominės reformos. Daug nesantaikų kelia kabineto nutarimas atleisti 10,000 valdininkų ir nuvertinti 20 nuoš. piniginių vienetą šekelį. Valdžios išlaidos bus sumažintos 7.5 nuoš., dau-

giausia švietimo ir sveikatos programose. Darbininkai turės atsiskaityti automatišką algos pakėlimą, kylant kainoms. Trims mėnesiams įsaldomos visos kainos ir algos, sumažinamos valdžios subsidijos maisto produktams.

Darbininkų unijų federacija Histadrut jau pasmerkė suvaržymus ir pagrasino streikais. Izraelio šekelis penktadienį buvo 15 nuoš. stipresnis. Už dolerį buvo mokama 1,270 šekelių. Pirmadienį už dolerį buvo siūloma 1,600 šekelių, tačiau buvo mažai dolerių pardavinėtojų, nes laukiama, kad šekelio vertė dar kris.

— Los Angeles University of Southern California pašalino 17 studentų, kurie bandė pakeisti savo kompiuteriuose įregistruotus mokslo pažymius. Dviem buvusiem un-to-arnautojams iškelta byla.

— Kinijos žinių agentūra paskelbė, kad po remonto bus vėl atidaryta didžiausia katalikų katedra Kinijoje — Phtang katedra, statyta 1887 m.

Birželio 15 d. pabaltiečių demonstracijos Washingtono, D.C. dalyviai: Aristids Lambergs, Amerikos Latvijos sąjungos pirmininkas ir John Grigsby buvo sumiti už demonstravimą prie Sovietų Sąjungos ambasados. Trečias dalyvis, dr. Janis Cerebulis arešto metu gavo širdies priepuolį ir buvo nuvežtas į ligoninę. Protesto demonstracijoje dalyvavo apie 200 žmonių, daugiausia jaunimo.

Raportas apie nacius JAV žvalgyboj

Cincinnati. — UPI žinių agentūra paskelbė, jog Šeštojo JAV distrikto Apeliacinis teismas penktadienį nusprendė, kad John Demjanuk, kilęs iš Ukrainos, 65 metų amžiaus, buvęs Clevelando automobilių imonės darbininkas, turėtų būti deportuojamas. Demjanuk toliau bus laikomas federacinio kalėjimo Springfield, Mo. ligoninėje, kol teismas liepos 8 d. nusprend, ar reikėtų jį išduoti Izraeliui, kur jis būtų teisiamas už žmogžudystes.

Žinių agentūra rašo, kad teisingumo departamentas pradėjo šią Demjanuko kvotą po to, kai Chicago „Sun Times“ reporteriai Charles Nicodemus ir jau miręs William Clements, tuomet dar dirbę „Chicago Daily News“ laikraštyje, išaiškino, pasiremdami iš Izraelio pareigūnų gauta informacija, kad Demjanuk gyvena Clevelande. Ligšioliniuose Demjanuko teismuose kaltintojai įrodė, kad kaltinamasis padėjo Treblinkos koncentracijos stovykloje nužudyti dujų kameroje tūkstančius žydų. Jis tam darbu būvęs paruoštas Trawniki stovykloje. Demjanuk kaltinimus paneigė, įrodinėjo, kad nėra pakankamų įrodymų jį deportuoti, tačiau teismas vienbalsiai pripažino, kad įrodymai aiškiai, nepaneigiamai ir įtikinančiai parodė, kad Demjanukas tarnavo su nacių SS Trawniki ir Treblinka stovyklose. Daug žydų liudininkų papasakojo teismui, kad kaltinamasis suvarydavo kalinius į dujų kameras ir operuodavo motorus, kurie paleisdavo į tas kameras nuodingas dujas.

Penktadienį vyriausybės priežiūros agentūra GAO (General Accounting Office) paskelbė raportą apie JAV žvalgybos agentūrų pastangas angažuoti, samdyti ir įvežti į JAV buvusius nacius, karo nusikaltėlius. Raportą prieš trejus metus užsakė kongresmenas Peter W. Rodino, demokratas iš New Jersey. Gavęs raportą, Rodino pareiškė, kad raportas baisiai sukrečiantis.

Raporte sakoma, jog 1946 m. žvalgybos įstaigos gavo įsakymą suorganizuoti aukšto kokybės, per trumpiausią laiką žvalgybos prieš Sovietų

Sąjungą kadrus. GAO patikrino 114 europiečių, kurie galėjo turėti ryšius su naciais ar buvo Ašies valstybių kolaborantai. Rasta, kad iš jų 12 turėjo abejotina ar įtartina pra-eiti. Iš tos 12 keturi jau mirė, o dėl likusių aštuonių teisingumo departamentas yra pradėjęs bylas. Iš tų 12 asmenų penki buvo aiškiai nepriimtini į Ameriką: du kaltinami nacių karo nusikaltimais, vienas buvo SS žvalgybininkas, vienas nuteistas šamoklininkas, vienas — išdavikas. Jie visi buvo JAV vyriausybės įstaigų atvežti į šį kraštą. Tarp patikrintų asmenų buvo Klaus Barbie, neseniai suimtas Bolivijoje ir kalinamas Prancūzijoje. Studijos patvirtino, kad 1983 m. teisingumo departamentas raportas yra teisingas. JAV kontrolinės žvalgybos karininkai davė Barbie darbą, jį apgynė nuo išdavimo Prancūzijai ir suorganizavo jo pabėgimą į Pietų Ameriką.

GAO raporte sakoma, kad žvalgybos įstaigos po karo nebuvo pasiruošusios sekti su vietų planus, intencijas. Karo metais turėtos žvalgybos buvo išardytos, paleistos, daug asmenų grįžo į privatų gyvenimą. Žvalgybos darbas buvo verbuojami nacių kolaborantai iš buvusių vokiečių ir rytų europiečių žvalgybų valdininkų ir iš Rytų Europos emigrantų politinių grupių. Tarp jų buvo nacių (jų tarpe Gestapo ir SS narių) ir Rytų Europos fašistinių organizacijų narių. Jie buvo laikomi svarbiais informacijų šaltiniais, rašoma raporte.

Streikas Lenkijoje

Varšuva. — Vakar Lenkijoje buvo pakeltos mėsos gaminių kainos. Apie 50 tūkstančių Varšuvos darbininkų buvo pasirengę protestuoti, sustabdydami vieną dieną visą darbą. Streikų komitetai buvo slapta sudaryti automobilių imonėje, plieno liejykloje ir Urus traktorių fabrike. Valdžia kainų pakėlimą aiškina subsidių nutraukimo būtinybe. Ūkininkai atėityje, galės reikalauti už savo produktus kokių nori kainų. Tuo grįžtama į laisvos rinkos principą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Suomija apkaltino Izraelio karininkus dėl incidento Libane. Ten esą suomiai buvo sumušti Izraelio suformuotos Pietinio Libano armijos kareivių. Tarp sumuštu buvo suomių pulkininkas Venni Hakala. Izraeliečiai ramiai stebėjo šį sumušimą, nesikišdami.

— „The Washington Post“ iš Maskvos šaltinių patyrė, kad jau susitarta, kad prezidentas Reaganas ir sekretorius Gorbaciovus susitikis Ženevoje lapkričio mėn. antroje pusėje. Susitikimas dar priklausys nuo šios vasaros įvykių. Susitikimą pirmas pasiūlė JAV prezidentas per viceprezidentą Bushą, kai tas lankėsi Černenkos laidotu-vėse Maskvoje.

— Sovietų Sąjunga sutiko padidinti ekonominę paramą Vietnamui, sutiko atidėti senų skolų mokėjimo terminus. Pareiškimas paskelbtas po Gorbaciovos pasimatymo su Vietnamo komunistų vadu Le Duan.

— Irano dvasinis vadas ajatola Khomeinis pašiepė prezidentą Reaganą, kad tas nusiemęs kepurę prašo tai vieno tati kito žmogaus visame pasaulyje, kad jie padėtų išvaduoti Beirutą pagrobtus amerikiečius“.

— Britanijos policija apkaltino vieną Šiaurinės Airijos teroristą Brightono „Grand Hotel“ susprogdinimu. Pernai spalio 12 ten žuvo penki žmonės, sužeista 30, jų tarpe prekybos ministeris ir parlamento daugumos vadas. Bomba buvo skirta premjeri Thatcher nužudyti.

— Irako - Irano fronte vėl prasidėjo aršūs mūšiai. Abi pusės giriasi padariusios priešui didelius nuostolius.

Sekmadienį Lech Walesa tarė žodį į Gdanską minia, tik išėjusį iš Sv. Brigitos bažnyčios. Jis atsargiai pabrėžė, kad jis pats streikų neorganizuoja ir neremia, tačiau kiekviena imonė turi teisę protestuoti, nes darbininkų gyvenimo lygis nukris, kai pakils pragyvenimo kainos.

Valdžios laikraščiai kritikuavo katalikų kunigus ir įsėjo juos nepolitikuoti, nesikišti į vyriausybės reikalus ir nekovoti prieš socializmą.

Įkaltai laisvi!

Damaskas. — Sekmadienį 39 amerikiečiai, išbuvę įkaitais 17 d., iš Beiruto Raudonojo Kryžiaus mašinomis buvo atvežti į Sirijos sostinę Damaską. Čia jie pasirodė spaudos konferencijoje, padėkojo Sirijai, padėjojo Libano „Amal“ milicijos vyrams. Po kelių valandų jie buvo susodinti į JAV karo aviacijos lėktuvą ir išsiųsti į Frankfurtą, Vakarų Vokietijoje.

Washingtono prezidentas Reaganas trumpoje kalboje sekmadienį 5 val. Chicago laiku pasveikino išvaduotus amerikiečius, tačiau įsėjo teroristus, kad Amerika nenurims, kovodama prieš terorizmą, nenurims, kol bus nubauti tie bailiai, kurie puola amerikiečius ar jų nuosavybes. Spaudai atskirai pasirodė sekretorius Shultz, pasakęs, kad bus ieškomas tas žmogžudys, kuris nušovė jūrų laivyno narą Robert Stethem.

Prezidentas pabrėžė, kad dar septyni amerikiečiai kalinami Libane. Jis reikalavo juos paleisti. Pasakė, kad net Roberto Stethemo žudikai, bet ir Salvadoro teroristai, kurie nužudė JAV marinus, bus traukiami teismo atsakomybėn.

Įkaitų paleidimo viltys pasitvirtino šeštadienį 10 val. vakare, kai valstybės departamentas pakartojė savo politinį pareiškimą Libano atžvilgiu. Sirija gavusi tą pareiškimą, kad Amerika palaiko Libano valstybę, jos išlaikymą, jos pastovumą ir saugumą, davė Libano šijtams žinią, kad amerikiečius galima paleisti.

Įkaitai Damasko spaudos konferencijoje specialiai iškelė lėktuvo palydovius Uli Derickson, kuri buvo puolama ir kritikuojama Izraelyje, drąsumą. Įkaitų atstovas pasiūlė jai paploti atstojos ir pavadino ją „labai specialia asmenybe“, kuri išgelbėjusi ne vieno įkaito gyvybę.

Penktadienį buvo paskelbta, kad amerikiečiai įkaitai, visi 39 buvę T.W.A. lėktuve, bus vežami į Sirijos sostinę Damaską. Išvežimą vykdys Raudonasis Kryžius. Visas plano vykdymas buvo sutartas Libano šijtų „Amal“ milicijos vado Berri ir Sirijos viceprezidento Abdel Halim Khaddam. Iš Damasko amerikiečiai bus išskraidinti į Vakarų Vokietijos Frankfurto aerodromą. Kai kurių įkaitų giminės iš JAV jau buvo pasiruošę skristi į Frankfurtą pasi-

tikti savo artimųjų. Tačiau paskutinę minutę šis planas suiro. Viceprezidentas George Busch, kuris penktadienį buvo Šveicarijoje, turėjo atšaukti planą vykti į Frankfurtą pasitikti įkaitų.

Paaškęs, jog kita radikali Libano šijtų grupuotė — „Dievo partija“ atsisakė prisidėti prie šio Sirijos - Amal plano. Ta partija ne tik buvo lėktuvo pagrobimo planuoja. Ji atskyrė nuo kitų įkaitų keturis ar daugiau buvusiu lėktuvo keleiviu. Tie keturi buvo ar karo laivyno narų grupės nariai ar amerikiečiai, kurių pavardės atrodė žydiškos. Hezbollah (Dievo partija) nurodė, jog penktadienį prezidentas Reaganas, lankydamasis Chicago Heights, Ill. priemiesty, pasakė pikta kalbą. Prezidentas pavadino lėktuvo grobikus valkatomis, žmogžudžiais ir barbarais, kuriuos reikės nubauti. Tas grasinimas paskatino šijtus Libane sustabdyti visą įkaitų išvežimo planą ir pastatyti naują sąlygą. Amerika turėjo pažadėti, kad niekas dėl šio incidento nebus baudžiamas. Sakoma, kad diplomatiniais kanalais šis pažadas buvo nusistatęs Sirijos prezidentui Assadui.

Dar neaišku, kodėl tarp išleidiųjų įkaitų nebuvo septyni anksčiau Libane pagrobti amerikiečiai. Lėktuve pagrobti keleivii ir igulos narių iš viso buvo 153. Daugumas buvo paleisti anksčiau Beirute ar Alzire. Grobikų rankose užsibuvo 35 buvę keleiviai ir trys lakūnai. Keturis laike kitos grupės teroristai. Septyni amerikiečiai, dingę Beirute anksčiau, kiti prieš kelioliką mėnesių, yra trečios grupuotės kaliniai. Jų kalintojai reikalauja išvaduoti nuteistus šijtus kalinius iš kalėjimų Kuvaite, Ispanijoje, Italijoje ir Prancūzijoje.

Beiruto šijtų „Amal“ grupės nariai labai draugiškai atsisveikino su savo kalintais amerikiečiais. Šie buvo vaisingi geriausiuose restoranuose, apdovanoti rožėmis, bučiuojami ir skruostus. Kiekvienas amerikietis gavo dovanų po Korano knygą.

Salia šijtų derybų su Sirijos vyriausybe, pasitarimams vadovavo JT atstovas Libane, Haiti diplomatas Jean-Claude Aime. Jis vadinė jį Siriją ir Jeruzalę, tar-damasis dėl įkaitų ateities ir jų paleidimo sąlygų. Žinių agentūros teigia, kad ir prezidentas Reaganas keliskart telefonu kalbėjosi su Sirijos prezidentu Assadu. Paskutiniam pasikalbėjime Sirija buvusi užtikrinta, kad JAV nebus Libano už įkaitų pagrobimą ir jų kalinimą.

Izraelio premjeras Peres pareiškė Jeruzalėje, kad 39 amerikiečių paleidimas pašalintų didesnę kliūtį paleisti Izraelio kalinius, 735 arabus. Jie bus paleidžiami dalimis.

KALENDORIUS

Liepos 2 d.: Aristonas, Monegunda, Lengvinis, Zilvinė.

Liepos 3 d.: Tomas Apašt., Sunita, Tautminas, Ata.

ORAS

Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:29.

Saulėta, temperatūra diena 80 L, nakt 65 l.

THE LIBRARY OF CONGRESS
PHOTODUPLICATION SERVICE
WASHINGTON, D. C. 20540

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PAKELTO KRAUJOSPŪDŽIO REIKALAI (2)

Hypertensininkė, pirma pats sau padėk — tik tada gydytojas pajėgs tau tvarkytis su pakeltu kraujospūdžiu!

Mediciniškas raginimas

Ne tik dažni pacientai apsi- leidžia pakelto kraujospūdžio tvarkymosi reikaluose, bet ir kai kurie gydytojai to srityje mediciniškai nusideda. Preventyvinės (apsaugomosios nuo ligų) medicinos profesorius dr. William Miller, dirbąs Virginijos universitete, Richmondo mieste, tvirtina, kad tik kas dešimtas gydytojas (10 procentų jų) pilnai pataria, kaip reikia tvarkytis su pakeltu kraujospūdžiu. Dažniausiai tuo reikalu gydytojo patarimas nėra taip pakankamai primygtinas, kad pacientą nuteiktų keisti savo nesveiką valgymo įpročius sveikesniais (be druskos) valgymu ir riebiai nepersivalgyti ir pilnai pildyti gydytojo nurodymus.

Piliulė ar tvarkingumas valgyje?

Pacientui tvarkantis su pakeltu kraujospūdžiu prisi- eina apsispręsti kaip elgtis: piliules priimti ar su maistu (be piliulių gydantis) tvarkytis. Kai kurie jų geriau nori piliulę nuryti ir valgyti daug šokoladinio pyrago: gir- di, be jo jie negali gyventi. Yra ir tokių, kurie nemėgsta prieš pakeltą kraujospūdį im- amo vaisto pašalinio veikimo: todėl ir neverta jo. O su maistu nesitvarkydami (sūriai ir riebiai valgydami) tokie joki būdu neatsikrato hiper- tensijos.

Tik geresiems dangus

Bus ir tokių su pakeltu kraujospūdžiu žmonių, kurie tuojau ir lengvai pakeis savo maistą į liesą ir bedruskį. Tai laimingieji. Jiems užtikrinta mediciniško dangaus karalystė.

Bet bus ir tokių „ožių“, kurie joki būdu neis iš degančio tvarto, kurie nepildys gydyto- jo nurodymų. Tai mažiau laimingieji. Tokiems reikia per daug ilgesnį laiką teikiamos gydytojiškos pagalbos, kurios labai užsiėmęs gydytojas negali suteikti.

Yra ir tokių hipertensijos sergančiųjų, kurie neskaito maisto etiketėse aprašymo. Kai kurie jų persivalgo ir persisėdo. Tokie lekia nuo vienu gedulingu pietu prie kitų, kurie važiuoja iš vienu svečių pas kitus — visur privalgo daugiau druskos ir riebalų, negu naudingo maisto po savo kūno oda prisikrau- dami.

O jau tie būdelėse parduo- damo Fast Food mėgėjai yra tikri savizudžiai. Baisu ir pagaltoti, ką tokie suvalgo tą vadinamą „Junk“ maistą. Štai paskutiniai šio krašto istaigų (New York State Consumer Board ir kitų) tyri- mų duomenys. To Fast Food valgyti negali dietos prisila- kantieji, alergija negalaujant- tieji (maiste pridėtiems priedams), visiškai odos vengiantieji, nes pamėgtuose baltos vištienos gabaluose (nuggets) yra paslapčia pridėta vištienos odos. Tai gyvuliniai riebalai — jų vengia kiekvienas, kuris kovo- je su per ankstyva skleroze.

Dabar geri žmonės pradėjo reikalauti pažymėjimo, kokios

sudėties jų valgomas maistas yra tose Fast Food valgykl- lėse. Sakysim, McDonald paskelbė, kad jo gaminamas vanilla shake turi pieno, cukraus ir gretinėlės. Valdžios maisto tyrinėtojai surado, kad minėtame McDonald vani- lijos pieno patiekale yra dar ir sveikatai žalingų priedų: guaro gumos, sodium Hexame- taphosphappte, carrageenan, sodium chloride (tai valgo- moje druskoje — ji daugeliui nevertotina), imitation vanilla powder, sodium alginate, cellulose gum, dextrose ir dve- ji dažai: FDand C. Yellow Nos. 5 ir 6.

Matom, kai žmonės save sirdina tą Fast Food valgy- dami. Tūkstančiai žmonių yra alergiški minėtam maistui. Ypač yra didelis alergijos sukėlėjas minėtas geltonas dažas (No. 5), kurio yra minėtame vanilijos piene.

Prekybininkai tursta gamin- dami nesveiką maistą, o žmonės tūkstančiais serga ir, kaip avinai skerdykloje, tyli. Tik pinigūs leidžia gydy- tojams besigydydami nuo alergišku slogu, patys neži- nodami, kad jie tokias slogas gavo niekam tikusį maistą valgydami.

O kur dar sklerozės prisišau- kimas maisto riebumu, kur pakelto kraujospūdžio pasunkėjimas tiek daug druskos prisirijus! Štai faktai.

Amerikiečių istaiga (Center for Science in the Public Interest) nurodo, kad Roy Roger's Crescent Sandwich su kumpiu turi 557 kalorijas, 67 procentus riebalų, 1,192 mg. valgomosios druskos, kurios 2,000 mg. yra normalus dienos davinis žmogui. O tokį vieną sumuš- tinį suvalges jau tu druskos daugiau pusės dienos druskos davinio sukerti. O kur dar kitame maiste druska? Taip tu ir tampi sūdytu žmogumi dar gyvas būdamas. Žinoma, tada apie bet kokį gydymą su hipertensijos negali būti jokios kalbos.

O ar ne tas pats su visų pamėgtais McDonald's Chicken McNuggets: 314 kalo- rijų, 54 procentai riebalų ir 535 mg. druskos. Dar vienas blogiausias maisto pavyzdys: Wendy's Cheese-Stuffed Potato: 590 kalorijų, 52 procentai riebalų, 450 mg. druskos.

Išmintingam ir apie tokį blo- gi tame Fast Food maiste nežinojusiame situ pavyzdžiū pakaks, kad jis tokio maisto iš tolo vengtų ir kitus tuo reikalu taip elgtis nuteiktų. O tie, kurie nesiteikia sau padėti, nė Dangus negali talkinti. Suprantam, kad gydytojai neturi laiko ir nusiteikimo užsiimti su nenusteikusiū sau padėti pacientu. Taip ir eina menkyn sava sveikata tūkstančiai nesupratusiųjų.

Mes lietuviai naudokime savas geras galvas savos sveikatos pastiprinimui: venkime netikusio maisto kur jis bebūtų ir kokiame pavidale jis besirastų. Žinokime, kad tik išmintingiesiems mediciniškas dangus yra at- viras.

Persivalgymą keiskime į normalų valgymą

Žinoma, pasiūsti pacientą pas mitybos žinovą — nutri- tionistą būtų geras dalykas, bet apdraudus kompanijos nedraudžia tokį patarnavimą. Pats pacientas turėtų iš savo kišenės mokėti tokiam mity- bos žinovui už jo išmokymą apie etikečių skaitymą —

Lietuvio sodyboje Alvido pažmonyje pensininkai klausosi gydytojo pranešimo apie pakelto kraujospūdžio tvarkymą be vaistų. Nuotr. M. Nagio

Sveiku maistu stiprinasi pensininkės Alvido pažmonyje Lietuvos sodyboje. Nuotr. M. Nagio

mityboje supratimą, apie pakeitimą persivalgymo normaliu valgiu, apie atsiskaitymą užsėdėjimo, apie paslėptą maiste druską ir kalorijas.

Gera yra ši žinia: į normalų žmogų subrendusiam lietuviui nereikia tokių žinovų minėtų patarimų. Jis gydytojo patar- tas suliesėti, vaikščioti, judėti druskos nevertoti, pajėgia visu šimtu procentu pildyti šituos ir dar kitus gautus nurodymus.

O sava asmenybe menkuo- liai jokių, net moksliškiausių, tikriausių, teisingiausių patarimų jiems teiktų nepild. Tokie menkos mitybos vergi- jos pačių nesutrauko. Jie tik jau tada mėgina paimti table- tę hipertensijos — taip be reikiamų pastangų tokie mėgina didelio gėrio — geros sveikatos pasiekti. Tokie tik retkarčiais druskos neverta, mėgindami gydytis nuo pakelto kraujospūdžio.

Dėl persėdėjimo tokį asmenybe menkuolį nė nevar- gink — jis su juo gulsiš ir karštą. Taip ir niekas negali padėti žmogui, kuris pats sau ne tik nepadeda, bet dar įvai- riopai kenkia. Todėl kai kurie sveikata žmonių besirūpinan- tieji numoja ranka į tokius neklauzadas. Gaila labai tokių apsileidėlių. Jie labiausiai yra reikalingi pagalbos. Juos reiktų visais būdais gydyti — jų asmenybe žmoginti ir jiems dvigubu atsidavimu talkinti. Tai paklydusios avelės — jomis visų pirma mes turėtu- me rūpintis. Tai būtų lietuviš- kiausias, žmoniškiausias ir krikščioniškiausias darbas, mūsų artimui atliekams.

Žmonių dauguma mėgsta paviršutiniškumą. Dabar, sako, nulydėjo net 70 automo- bilių žymia kitų gerui veikėją į kapines. O ar bent vienas iš jų apsiėmė eiti kruvinu gėrio keliu — tos velionės taip sėkmingai eitu — nė žodžio apie tai. Kas ją pavadous — nė vienas neužsimena. Taip po valandos kitos vėl kiekvienas savo kieme dulkes kapstys ir kudakuos, kitą apkalbė- damas, gerus darbus daran- čiusius visokeriopai peik- damas. O sėkmingiausias velionės eitis takais eijimas — yra prasmingiausias jos pagerbimas, bet apie tai nė vienas paviršutiniškasis nė mur mur.

Mes visi norintieji geros sveikatos sau ir artimui turi- me atgimti sveikai veiklai savo ir artimo gerovei pagau- sinti. Gana mums mediciniš- ko miego — verskime save

nusiteikti ir pagal tokį nusitei- kimą veikti pildant dabarti- nės medicinos nurodymus hipertensijos tvarkymo reikaluose.

Dietos svarbumas pakelto kraujospūdžio tvarkyme

Mitybos žinovai, kaip minėtas prof. dr. V. Miller iš

Laiškas

APIE „MILŽINĄ“, LIETUVIŠKĄ KINO PRAMONĘ IR BAFL

Mane nustebino poros re- dakcijų nežinia apie neseniai Lietuvoje mirusį kun. Nikode- mą Švogžlį, spaudoje rašiusį „Milžino“ slapyvardžiu. Vienas laikraštis nekrologe pora atvejų rašė teisingai, Švogž- lys, bet antraštyje ir kelis dy- kius pranešime vadino „Švogždžiu“, galbūt prisimin- damas Amerikoje gražiai vei- kusį kun. Švagžį.

Patikrinau Liet. Enciklope- dijoje — XXX, p. 261 rašoma teisingai.

Jaunatvė Vilniuje buvau vienas Švogžlio draugų, jį pri- kalbinusių rašinėti spaudoje, pradedant su korespondencija iš savo tėviškės prie Švenčio- nių. Jis pradėjo rašinėti 1919 m. Nuo 1922 m. jo nebema- čiau. Girdeju apie jo veiklą vokiečių okupacijos metais, padedant savo tautiečiams ir gelbstint žydus. Bolševikme- čiu jis išgarsėjo, pėsčias ke- liasdešimt kilometrų parsine- šęs sunkų medinį kryžių, kurį okupantas ketino išniekinti. Įdomu, kad okupantas nedrį- so šį liaudies sūnį sumiti.

Tai buvo šimtu nuosimčių patriotas. Jį gal geriausiai pa- žinojo Vilniui vaduoti sąjun- gos darbuotojai. Beje, jis mėg- davo smuikuoti — tai buvo jo atgaiva. Jis buvo milžinas ne tikta savo ūgiu, ir derėtų jį pa- gerbti jo tikra pavarde.

Algirdas Gustaitis pranešė apie Raimundo Lapo veikalo „Ten ekrane sužibus“ sutiktu- ves ir sumini kelis lietuvius ki- no pramonėje.

Regimai veikalo autorius nemini Juozo Vaičkiaus veik- los Hollywood'e prieš 50-60 me- tų. Savo laiku buvo įsteigta „Cineovos“ bendrovė (Juozo Naviko ir kt.), cinikų tarta „Si- neova“. Menkesnius vaidme- nis turėjo eilė lietuvių, jų tar- pe ir Mae West vyras, kurio lietuviška pavardė buvo, anot Naviko, Valaitis. Patsai Na- vikas daugelį metų buvo St. Luke's ligoninės New Yorke

Virginijos universiteto ir Sylvia Wassertheil-Smoller, epidemiologijos ir socialinės, medicinos profesorė Albert Einstein kolegijoje New Yorke dirbanti, tvirtina, kad gydyto- jai neakcentuoja reikiamos mitybos reikšmės hipertensi- jos tvarkyme dėl to, kad jie neturi duomenų tokios elgsenos praktikavimui.

Tyrimai su gyvuliais ir sek- mas įvairių tautybių žmonių valgymo įpročių nurodo, kad dietos svarbą pakelto krau- jospūdžio tvarkymui. Kadangi daugelis kitų veiksmų įtakoja hipertensiją, studijos tuo reikalu įvairuoja. Todėl gydy- tojai laukia kraujospūdžio reikalu tikslesnių žinių.

Paskutiniu laiku Mississippi grupės tyrinėtojai paskelbė tvirtinimą, kad vietoje vaistų pakeltą kraujospūdį reikia visų pirma tvarkyti numetimu per didelį svorio ir sumažin- mu druskos vartojimo valgy- je. Taip pat ir Einsteino kole- gijoje tyrinėtojai naujai su- sektus hipertensininkus gydo dieta, o ne vaistais. Die- ta toje kolegijoje suprantam bedruskė ir liesa.

Išvada. Kaip nusikaltėlių visokiausių išvengime savo tarpe reikiama veikla: vaikams tikrų motinų sutei- kimu: tada vaikas bus myluo- jamas ir toks jis augs į norma- laus elgesio kūrį — taip ir sėkmingai kovai su pakeltu spaudimu panaudojant maistą ir judėjimą — darbavimąsi reikės gerų motinų naujai kartai suteikti. Tada augs asmenybe tvarkingi asmenys — tokie jie pajėgs pildyti medi- cinos jiems teikiamus nurody- mus įvairiose srityse, įskai- tant ir pakeltą kraujospūdį. Daugiau apie tai — kitą kartą.

Pasiskaityti. JAMA 237:261-261,1977

Lietuvon filmuoti ir pas- kiau Amerikos lietuvių „kolo- nijose“ rodyti važinėdavo Juo- zas Lukšys ir atskirai Kazys Motūzas su savo broliu. Pas- taruoju metu po visą kraštą buvo televizijos rodomas fil- mas apie 1939 m. Pasaulinę parodą New Yorke — pava- dintas „Ateities pasauliu“. Iš visų tautybių šiame filme ke- lias minutes rodomi lietuviai — dainų ir liaudies šokių da- lyviai, daugybė lietuviškų kos- tiumų, neįvardinti Juozas Ži- levičius, cilindruotas ministeris Povilas Zadeikis, Motūzai, na, ir Amerikos Lie- tuvių legiono kelių dalyvau- sių postų uniformuoti vado- vai, uniformuoti Stepo Dariaus tarnybos laikotarpio Lietuvos aviacijos karininkų uniformomis. Nutraukos ofi- cialiai kredituojamos bro- liams Motūzams. Dabartiniu metu vienas iš Hollywoodo įžymybių yra Bronsonas.

Naujagimio BAFL vado- vai pastaruoju metu pasižy- vėję teigiama veikla ir reak- cingumu bei kitų veiklos menkinimu.

Manding, jau laikas būtų rimčiau skaitytis su visuome- ne. Vienas dalykas yra gar- sintis ketinimais Sovietų lepinamus olimpinius (profesionalus) sportininkus kalbinti pasilikti laisvajame pasaulyje, o visai kitas daly- kas yra ginti OSI-KGB aukas nuo persekiojimų. Reikia rim- tai informuoti savo kraštų vy- riaušybes. Vlikas tegali padė- ti tikra informacija, tačiau negali tiesiogiai mokyti JAV vyriausybę, nes tai nėra „ame- rikietiška“ organizacija. Yra labai gražu, kai centriniai „veiksniai“ savitarpįje bend- radarbiauja, ypač tarptauti- nėje plotmėje. BAFL nėra vienas iš „centrinų“ veiksmų.

Dr. Kostas R. Jurgėla

Didžiausia žmonių nelaimė yra ta, kad jie labai gerai žino tai, ką jiems kiti skolingi, bet mažai jaučia tai, ką jie patys kitiems kalti.

Šv. Pranciškus Salezietis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$63.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvėlavimai už gautas prenumeratas nesuėmiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokeskį, atžymima, iki kada yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipinius taisy savo nuotira. Nesunaudotų straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Geriausai vaistai yra poilsis ir pasninkas. B. Franklin

Jeji nori pailginti gyvenimą, trumpink valgyimą. Anonimas

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA
2636 W. 71st Street
Prima trečd. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsilepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą
pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą
Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIUNAS
SPECIALYBĖ VIDAUJOS IR KRAUJŲ LIGOS
Nechirurginis širdiesligų venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą
Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austini)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

Užmetami tinklai ir IŠEIVIJAI SUNAIKINTI

Dviem atvejais šioje vietoje mes rašėme apie mūsų „užmetamus tinklus“ ir „sugaujamą žuvį“, eile pavyzdžių nurodant, kad mūsų pastangos ne visada būna sėkmingos. Trys skaitytojai paskambino telefonu, o vienas trumpu laiškeliu prašė pakalbėti panašia tema, tik iš kitos pusės: ar mūsų išeivijos vandenys žvejojama mūsų oriešas bei jo agentai.

I šį klausimą galima trumpai atsakyti: „gaudo“ mus jau nuo pirmųjų pasitraukimo iš Lietuvos metų, ir gaudo be pertraukos visus 40 m. Kai ką „sugauna“, bet ne tiek, kiek nori. Viliojo mus dar stovyklose gyvenančius. Ką galėjo, sąjungininkų padedami, prievarta gražino, bet geruoju nepriviliojo. Iš tų laikų yra likęs ir išeiviams skirtas laikraštėlis „Gimtas kraštas“, kurį dideliu tiražu okupantai siuntinėja pasaulio lietuviams. Tai rusų generolo propagandininko Michailovo įkurtas masalas visų Sovietų Sgos kraštų išeiviams, lietuviška laida žinomas „Už sugrįžimą į tėvynę“ vardu. Beje, masalas menkas, nes iš jo kiekvieno numerio tik aštuoni metaliniai meškerės kabliukai. Visi jį matė, bet tik vienas kitas aklauskė propagandos, grįžo. Tas pats ir su „Gimtuojų kraštu“. Jį gavęs lietuvis dažniausia neišėmęs iš voko ar tik pavertęs išmeta. Tai gi šios „dovanos“ nepavojingos.

Efektivesnis yra slapto Sovietų agentų veikimas išeivių tarpe. Tai gi mus nuolat seka tam tikras jų agentų skaičius, kurie stengiasi emigrantų veiklą nukreipti jiems norima linkme. Svarbiausias tokių agentų uždavinys — sukelti lietuvių išeivių tarpe nesantaiką, kelti vaidus, nesutarimus, kurti paraleliškas organizacijas, paimti vieną kitą laikraštį į savo kontrolę. Šių pastangų dėka jiems nepavyko suskaldyti mūsų centrinių organizacijų, nors į vieną kitą partiją įsismelkė, suskaldė. Didžiausios pastangos buvo nukreiptos į pajėgiausią išeivių Lietuvos Bendruomenę. Suskaldyti nepavyko, bet vienoje kitoje vietovėje (Chicagoje, Floridoje) šimtinę kitą lietuvių atskėlė. Buvo pasisavintasi ir pats Lietuvos Bendruomenės vardas. Į sovietinių agentų kontrolę pateko ir vienas laikraštis, jau daugelį metų ligi šių dienų juodinis tauris lietuvių veikėjas, kultūrininkus. Kadangi bolševizmo niekas iš išeivių nesizavi, veikiamas „tikro lietuviško patriotizmo“ vardu. Tikrieji visuomenės vadovai apšaukiami „bolševikais“. Tai, žinoma nelogiška, bet tikslas pateisina priemonės. Vis dėlto, kaip matome, į šiuos bolševikų užmetus tinklus ne daug žuvelių pateko, o kurios ir pateko — tai tik aklosios...

Sumariai sumegsti tinklai buvo užmesti 1979 m. Tada Sovietų agentai, veikdami kartu su Izraelio ir JAV-bių vadovaujančiais asmenimis, pravedė vadinamosios „Specialių tyrimų įstaigos“ (OSI) įsteigimą. Jos tikslas, kaip viešai skelbiama, esąs „išaiškinti JAV-bėse gyvenančių karinius nusikaltėlius“, konkrečiai žydų šaudytojus. Lietuviai ir kitos tautinės grupės nieko prieš neturi, jei tokie tikri nusikaltėliai būtų gaudomi ir teisiama. Bet Sovietų agentai sukurtą instituciją, su kuria jie yra sudarę jiems labai palankią sutartį, panaudoja kai kurių taurių lietuvių, ypač kovojusių su bolševikų okupantu, suniekinimui ir nuteisimui. JAV Teisingumo

ministerija buvo tokia naivi, kad pripažino teisėtai Sovietų pateiktus dokumentus, kurių dalis yra padirbti, klastoti ir privertė tikėti KGB paskirtais „liudininkais“, juos apklausinėjant dargi nuvažiuavus abiejų šalių teisininkams į Maskvą, Vilnių ar Rygą. Visas teismų išlaidas, kiek tai liečia kaltintojus, apmoka JAV išdas, tačiau vargšas nekaltai užpultas turi gintis savo išdomis. Keliolika lietuvių tokias bylas turėjo ar turi. Visi jie jau neteko savo sunkiu darbu per dešimtis metų uždirbtų santaupų. Mums nepalankia prasme buvo žadamas spėsti ir deportacijos ir kilmės kraštus klausimas. Tokių bylų, žada būti daugiau.

Tai gi okupantams „astriais elektriniais tinklais“, panaudojus JAV-bių vadovų neapdairumą, pavyko sugauti tiek tiek žuvelių. Bet dėl jų paleidimo į laisvę galutinis žodis dar netaras. Reikia šiuo reikalu veikti ir dar kartą veikti, kas ir daroma. Čia reikia prisipažinti ir mūsų pačių neveiklumą. Per visus 40 metų mūsų veiksniams neparuošė šiuo reikalu reikiamos medžiagos. Žydų naikinimo Lietuvoje klausimu nebuvo parašyta nė vieno svaraus veikalas, kuris būtų nurodęs tikrąsias žydų naikinimo aplinkybes ir iškeles tikruosius naikintojus.

Atrodo, kad skaldymo taktika buvo nukreipta ir prieš išeivijoje gausią (apie 3000 narių) ir veiklią mūsų Saulių sąjungą. Masalai buvo „patikimi“. Buvo atsiradusios beveik dvi šios organizacijos. Bet laiku susigriebta. Dabar sauliai turi gerą ir patikimą vadovybę, kuri baigia atstatyti organizacinę vienybę, o tuo pačiu ir pozityvią veiklą prieš okupantus. Grįžtant prie išeivijos spaudos, galima pasakyti, kad buvo dedamos pastangos ją įsismelkti. Kai tai nepavyko, tai pradėta veikti kitu keliu: atidžiai sekama išeivių spauda ir iškoma būdų „sugauti žodžiuose“. Buvo mėginta prikišti ir prie „Draugo“. Nors šis dienraštis visų tautybių ir rasių požiūriu yra pakankamai objektyvus, sudaryta teisme viena byla, apkaltinant laikraštį „rasine diskriminacija“. Tai, žinoma, netiesa, bet ir nekaltai apkaltintasis turi gintis, o gynyba teisme Amerikoje brangiai kainuoja.

Kartais susidaro įspūdis, kad Sovietų agentams lyg ir pavyksta „pagauti“ savo tinklais kai kuriuos mūsų rašytojus ir dailininkus. Keleto jų okup. Lietuvoje buvo išleistos griežtai cenzūruotos knygos, suruoštos dailininkų kūrinių paveikslų parodos. Tačiau ir čia bolševikų tikslai nebuvo pilnai pasiekti: nė vienas dailininkas ar rašytojas pastaruoju metu į Lietuvą nuolat gyventi negrįžo. Atvirksčiai, atsirado tiek pat pavėgimų iš anapus geležinės uždangos.

Kelionės bei ekskursijos į okup. Lietuvą pasidarė dažnos. Išeiviams jos nemažai kainuoja. Bet jos yra taip labai ribojamos, kad sugrįžimas nuolat gyventi okup. Lietuvoje yra maždaug taip retas, kaip gulbės pienas. Tiesa, iš abiejų pusių susitikimų kartais atsiranda ir vedybų. Bet ir jų vyriškėji ar moteriškėji partneriai nenori pasilikti okupuotoje tėvynėje — visa jėga veržiasi į vakarus.

Yra ir daugiau okupantų mums užmetų tinklų. Bet pagauti „didėsių žuvelių“ išeivijoje nevyksta. Tai rodo nemažą išeivijos atsparumą okupantui.

b. kv.

LEMIAMAS HITLERIO SPRENDIMAS

Antrojo pasaulinio karo kaltininkai (IV)

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

1939 metų lapkritys ir gruodis buvo tikri meados mėnesiai Sovietų Sąjungai ir hitlerinei Vokietijai. Lapkričio 27 dieną Ribbentropas pavadino Sovietų Sąjungą „tarptautinės teisės saugotoja“, o Molotovas Vokietiją — „taiką mylinčia valstybe“. Gruodžio 27 dieną Stalinas telegrafavo Vokietijos kancleriui, atsidekodamas už gautus linkėjimus gimtadienio proga. „Vokietijų tautos ir Sovietų Sąjungos draugiškumas yra sucementuotas krauju“, buvo telegramos žodžiai, „ir yra tvirtai pagrįsto tikėti, jog jis išilaiskys ilgą laiką“.

Paktas tarp dviejų suokabininkų iš tikro buvo sucementuotas krauju. Ne tiek vokiečių ir sovietų karių krauju, kiek krauju dešimčių tūkstančių lenkų, ukrainiečių ir gudų, kurie buvo likviduoti ar dingę be žinios vergų darbo stovyklose. O kraujas kasdien tekejo gilesne srove.

Tačiau 1940 metais jau buvo galima justi įtampą Hitlerio-Stalino santykiuose. Karas tarp mažytės Suomijos ir „neungalimos“ sovietų armijos tęsėsi, sovietai pradėjo atsilikti žaliavų pristatymu vokiečių karo pramonei.

Padėtis kiek pagerėjo, kai Hitleris, neklusdamas karo patarėjų, puolė Daniją ir Norvegiją, jas nugalėdamas. Suomijoje karas irgi artėjo prie pabaigos. Tuo metu didžiausia Wehrmachto dalis vedė „Blitzkrieg“ Prancūzijoje, ir Hitleriui buvo labai svarbu, kad Rytų Europos zona būtų rami. Hitleris buvo nusistatęs Prancūziją „sutvarkyti“ savaikių bėgėjų, ko Vokietijai nepavyko pirmajame pasauliniame kare. Kremlius nacių laimėjimas buvo nustebinas. 1940 m. liepos 17 d. Molotovas vėl sveikino vokiečius su jų karinėmis pergalėmis. Ir tačiau sveikinimo telegramoje buvo vokiečiams maža rakštis: Kremlius nutaręs galutinai „išspręsti“ Pabaltijo valstybių problemą. Nors Sovietų savitarpio pagalbos sutartyse su Pabaltijo valstybėmis joms buvo užtikrinta nepriklausomybė, 1940 metų birželį jos buvo okupuotos, praveisti susifalsikuoti rinkimai ir, joms neva prašant, paskelbtos Sovietų Sąjungos respublikomis. Sovietai, jau pasigrobę visą Lietuvą, prašė būti atleidžiami nuo slapto protokolo padaryto susitarimo, kuria Lietuva, o vėliau Marijampolės sritis, būtų palikta Vokietijai.

Visa tai erzino Hitlerį, ir vokiečiai atsisakė padaryti galutinį sprendimą.

Po kelių savaičių, naudodamasis Hitlerio rūpestiais Vakaruose, Molotovas painformavo, kad ir Besarabijos klausimas „skubiai laukė sprendimo“. Pagal slaptoji protokolą Besarabija turėjo tekti sovietams, tik dabar neva ukrainiečių vardu, kurie prašė papildomos apsaugos, Sovietų Sąjunga reikalavo ir Bukovinos.

Naciams pareiškus stiprų protestą, Stalinas nutarė laikinai prilaikyti savo didėjantį apetitą. Jis sutinkas pasitenkinti šiaurine Bukovinos dalimi, jeigu vokiečiai remtų sovietų reikalavimus Besarabijoje. Hitleris sutiko ir net įtikinėjo rumunų vyriausybę priimti sovietų reikalavimą. Nacių laikysena padarė Vokietiją vieninteliu sąjungininku rumunų akyse. To sovietai nesitikėjo. Davus sovietams Balkanuose smūgį, Berlyno ir Maskvos santykiai pradėjo braškėti.

Hitleris plaukė bangos viršūnėje. Jis matė pasaulį po savo kojom. Tik Anglijos atsisakymas kapituliuoti jį neramino. Pasiūlęs taiką Anglijos vyriausybei, jis tarėsi su savo karo vadais. Generolo von Brauchitsch užrašuose minima, kad Hitleris jau tada permatęs sovietų klaidą ir nešvarias Stalino užmačias daryti visa karui vilkinti, kad Hitleris netaptų per daug stiprus ir nenugalimas. Hitleris galvojo, kad bręsta laikas „ruvosi problemai“ išspręsti. 1940 metais liepos 31 d. jis vėl išsėmė karinę vadovybę nagrinėti priežastis, kodėl britai atmetė taikos siūlymą, o taip pat tolimesnį karo strategijai apibrėžti. Juk Anglija buvo praktiškai nugalėta valstybė. Ko ji laukė? Iškilio dvi galimos priežastys: Anglija tikėjosi skubios paramos iš JAV; galbūt ji laukė Stalino persimetimo ir pagalbos iš Sovietų Sąjungos, kuri įtartinai vaidino „neutralią“ valstybę. Jei taip, tai geriau ilgai nelaukti ir sunaikinti patį Sovietų Sąjungą. Būdamas įsitikinęs Stalino dvideiškiškumu, Hitleris padarė sprendimą 1941 m. pavasarį pulti Sovietų Sąjungą. Nacių Vokietija galvojo apie „Lebensraum“ Ukrainoje, Baltgudijoje ir Pabaltijo valstybėse, kad iš ten imtų žaliavas ir maistą. Tai buvo lemiamas sprendimas antrojo pasaulinio karo metu.

Rugpjūčio 9 d. pradėtas slaptas planas „Aufbau Ost“, plečiant ir gerinant transporto tinklą į Rytus. Teisybei pridengti viešai buvo kalbama apie reikalą gerinti ekonominę struktūrą. Ginklų gamyba vyko dieną ir naktį. Sovietai tęsė naftos ir žaliavų pristatymą. Stalinas šį pažadą pildė iki karo išvakarių prieš savo sėbrą Hitlerį, vardan krauju sucementuotas jų draugystės.

1940 m. rugpjūčio mėnesį, pasirodžius ženklams, kad Sovietų Sąjunga nori prisijungti visą Suomiją, kaip jau buvo padarę su Pabaltijo valstybėmis, įskaitant okupaciją visos Lietuvos, pažeidžiant slaptoji Ribbentropo-Molotovo protokolą, Hitleris reagavo greitai ir efektyviai. Rugsėjo 22 dieną vokiečiai pasirašė su suomišiais diplomatinę sutartį, leidžiančią per jų teritoriją gauti karinius ir karines medžiagas. Vokiečiai tvirtino neturį užkulisinių minčių pakenkti Sovietų Sąjungai; buvęs gyvas reikalas ginklus ir antitankines minas per Suomiją siųsti į šiaurinę Norvegijos dalį. Tikrumoje tie kariniai reikmenys buvo iškrauti Suomijoje.

Kremlius labai įsiseidė dėl Hitlerio susitarimo su suomišiais. Juk tuo buvo laužomas slaptasis protokolas. Sovietai betgi patogia užmiršo patys sulaukę slaptoji protokola, okupuodami ir aneksuodami Lietuvą ir Bukovinę. Maskvos skundai ir protestai netiko.

1940 m. rugpjūčio mėn. Vokietija jau buvo pasiruošusi siųsti karinius treniravimo vienetus į Rumuniją kariuomenės lygiui pakelti. Berlynas leido gaudus, esą sovietų daliniai jau sutelkti Rumunijos pasienyje. Bukarestas priėjo išvados, kad buvo geriausia išeitis patikėti Hitleriui „treniravimo“ projektą. Hitleris siūlė padėti išsiaiškinti rugpjūčio 30 d. Vienos konferencijoje, kurioje dalyvavo Italijos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai. Vokietija Rumunijai davė „garantiją padėti atremti išorinį krašto puolimą“, kai Vengrija gavo dalį Transilvanijos.

Dar prieš paskelbiant šį susitarimą, sovietai garsiai skundėsi: sauvaliaujama, pažeidžiamos pasirašytos sutartys, sovietų „gyvybiniai interesai“ baltanuose atsidūrę pavojuje... Ribbentropas kategoriškai neigė. Apie bet kokį sutarčių laužymą negal būti kalbos. Kaip tinka karinio diplomato, Ribbentropas tuojau nukreipė kalbą į sovietų įvykdytus „slaptojo protokolo“ pažeidimus, naujai keldamas Lietuvos klausimą, kuris, Ribbentropo manymu, niekuomet nebuvo patenkinamai išspręstas. Išskėlė ir tai, kad vokiečių karinių operacijų priedangoje Sovietų Sąjunga yra okupavusi naujas teritorijas, pirmiausia gi Balkanuose. Šiuo klausimu buvo pavesta tartis Ribbentropui su Molotovu, kuris kaip tik tuo metu buvo atvykęs pasitarimams į Berlyną.

Rugsėjo pabaigoje vokiečių daliniai įžygiavo į Rumuniją. Tai buvo tikrai karinio parengimo daliniai, bet sovietai nurodė iš pykčio, jūsdami, jog jais pridengiamas tikrasis nacių tikslas.

Spalio 27 dieną Italija ir Japonija prisidėjo prie „Ašies“ valstybių. Dieną prieš sutarties pasirašymą Molotovas buvo painformuotas. Jis, atrodė, reagavo šaltai, prašydamas teksto. Ribbentropas nesukbėjo. Jo nuomone, „konferencijos su sovietais iš anksto nebuvo susitaręs reikalingos, nes susitarime nesą jokių slaptoji klausulių“. Molotovas, lankydamsis Berlyne lapkričio 12-13 d., su ironija paklausė, tai kodėl sovietai nesą kviečiami įsijungti į „Ašies“ valstybių sąjungą?

Molotovo vizitas Hitlerio nusistatymo nepakeitė. Jo žodžiais, „kokios bebūtų diskusijų išdavas, pasiruošimas Sovietų Sąjungos puolimui turi būti vykdomas, kaip suplanuota“. Kai kuriose diskusijose dalyvavo ir Hitleris. Ilgiais, žodingas pareiškimais buvo apibūdinama esama padėtis, nagrinėjamos atieties perspektyvos. Molotovas prikišo šeimininkams nesilaikius susitarimų, jie emėsi akcijos, kuri yra priešinga stiprios abipusės draugystės interesui. Naciai pakartotinai pastatė Sovietų Sąjungą prieš įvykčius faktus. Ką daranti Vokietija Suomijoje? Ar Balkanuose? Ką reikią jų garantijos Rumunijai? — jos turi būti atšauktos! Ką pasakytų Vokietija, jei Sovietų Sąjunga duotų garantijas Bulgarijai? Ko Vokietija siekia Jugoslavijoje ir Graikijoje? Tai teritorijos, kuriose sovietai turi savo interesus. Molotovo tonas buvo erzi-

mas sprendimas antrojo pasaulinio karo metu.

Rugpjūčio 9 d. pradėtas slaptas planas „Aufbau Ost“, plečiant ir gerinant transporto tinklą į Rytus. Teisybei pridengti viešai buvo kalbama apie reikalą gerinti ekonominę struktūrą. Ginklų gamyba vyko dieną ir naktį. Sovietai tęsė naftos ir žaliavų pristatymą. Stalinas šį pažadą pildė iki karo išvakarių prieš savo sėbrą Hitlerį, vardan krauju sucementuotas jų draugystės.

1940 m. rugpjūčio mėnesį, pasirodžius ženklams, kad Sovietų Sąjunga nori prisijungti visą Suomiją, kaip jau buvo padarę su Pabaltijo valstybėmis, įskaitant okupaciją visos Lietuvos, pažeidžiant slaptoji Ribbentropo-Molotovo protokolą, Hitleris reagavo greitai ir efektyviai. Rugsėjo 22 dieną vokiečiai pasirašė su suomišiais diplomatinę sutartį, leidžiančią per jų teritoriją gauti karinius ir karines medžiagas. Vokiečiai tvirtino neturį užkulisinių minčių pakenkti Sovietų Sąjungai; buvęs gyvas reikalas ginklus ir antitankines minas per Suomiją siųsti į šiaurinę Norvegijos dalį. Tikrumoje tie kariniai reikmenys buvo iškrauti Suomijoje.

Kremlius labai įsiseidė dėl Hitlerio susitarimo su suomišiais. Juk tuo buvo laužomas slaptasis protokolas. Sovietai betgi patogia užmiršo patys sulaukę slaptoji protokola, okupuodami ir aneksuodami Lietuvą ir Bukovinę. Maskvos skundai ir protestai netiko.

1940 m. rugpjūčio mėn. Vokietija jau buvo pasiruošusi siųsti karinius treniravimo vienetus į Rumuniją kariuomenės lygiui pakelti. Berlynas leido gaudus, esą sovietų daliniai jau sutelkti Rumunijos pasienyje. Bukarestas priėjo išvados, kad buvo geriausia išeitis patikėti Hitleriui „treniravimo“ projektą. Hitleris siūlė padėti išsiaiškinti rugpjūčio 30 d. Vienos konferencijoje, kurioje dalyvavo Italijos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai. Vokietija Rumunijai davė „garantiją padėti atremti išorinį krašto puolimą“, kai Vengrija gavo dalį Transilvanijos.

Dar prieš paskelbiant šį susitarimą, sovietai garsiai skundėsi: sauvaliaujama, pažeidžiamos pasirašytos sutartys, sovietų „gyvybiniai inte-

resai“ baltanuose atsidūrę pavojuje... Ribbentropas kategoriškai neigė. Apie bet kokį sutarčių laužymą negal būti kalbos. Kaip tinka karinio diplomato, Ribbentropas tuojau nukreipė kalbą į sovietų įvykdytus „slaptojo protokolo“ pažeidimus, naujai keldamas Lietuvos klausimą, kuris, Ribbentropo manymu, niekuomet nebuvo patenkinamai išspręstas. Išskėlė ir tai, kad vokiečių karinių operacijų priedangoje Sovietų Sąjunga yra okupavusi naujas teritorijas, pirmiausia gi Balkanuose. Šiuo klausimu buvo pavesta tartis Ribbentropui su Molotovu, kuris kaip tik tuo metu buvo atvykęs pasitarimams į Berlyną.

Rugsėjo pabaigoje vokiečių daliniai įžygiavo į Rumuniją. Tai buvo tikrai karinio parengimo daliniai, bet sovietai nurodė iš pykčio, jūsdami, jog jais pridengiamas tikrasis nacių tikslas.

Spalio 27 dieną Italija ir Japonija prisidėjo prie „Ašies“ valstybių. Dieną prieš sutarties pasirašymą Molotovas buvo painformuotas. Jis, atrodė, reagavo šaltai, prašydamas teksto. Ribbentropas nesukbėjo. Jo nuomone, „konferencijos su sovietais iš anksto nebuvo susitaręs reikalingos, nes susitarime nesą jokių slaptoji klausulių“. Molotovas, lankydamsis Berlyne lapkričio 12-13 d., su ironija paklausė, tai kodėl sovietai nesą kviečiami įsijungti į „Ašies“ valstybių sąjungą?

Molotovo vizitas Hitlerio nusistatymo nepakeitė. Jo žodžiais, „kokios bebūtų diskusijų išdavas, pasiruošimas Sovietų Sąjungos puolimui turi būti vykdomas, kaip suplanuota“. Kai kuriose diskusijose dalyvavo ir Hitleris. Ilgiais, žodingas pareiškimais buvo apibūdinama esama padėtis, nagrinėjamos atieties perspektyvos. Molotovas prikišo šeimininkams nesilaikius susitarimų, jie emėsi akcijos, kuri yra priešinga stiprios abipusės draugystės interesui. Naciai pakartotinai pastatė Sovietų Sąjungą prieš įvykčius faktus. Ką daranti Vokietija Suomijoje? Ar Balkanuose? Ką reikią jų garantijos Rumunijai? — jos turi būti atšauktos! Ką pasakytų Vokietija, jei Sovietų Sąjunga duotų garantijas Bulgarijai? Ko Vokietija siekia Jugoslavijoje ir Graikijoje? Tai teritorijos, kuriose sovietai turi savo interesus. Molotovo tonas buvo erzi-

mas sprendimas antrojo pasaulinio karo metu.

Rugpjūčio 9 d. pradėtas slaptas planas „Aufbau Ost“, plečiant ir gerinant transporto tinklą į Rytus. Teisybei pridengti viešai buvo kalbama apie reikalą gerinti ekonominę struktūrą. Ginklų gamyba vyko dieną ir naktį. Sovietai tęsė naftos ir žaliavų pristatymą. Stalinas šį pažadą pildė iki karo išvakarių prieš savo sėbrą Hitlerį, vardan krauju sucementuotas jų draugystės.

1940 m. rugpjūčio mėnesį, pasirodžius ženklams, kad Sovietų Sąjunga nori prisijungti visą Suomiją, kaip jau buvo padarę su Pabaltijo valstybėmis, įskaitant okupaciją visos Lietuvos, pažeidžiant slaptoji Ribbentropo-Molotovo protokolą, Hitleris reagavo greitai ir efektyviai. Rugsėjo 22 dieną vokiečiai pasirašė su suomišiais diplomatinę sutartį, leidžiančią per jų teritoriją gauti karinius ir karines medžiagas. Vokiečiai tvirtino neturį užkulisinių minčių pakenkti Sovietų Sąjungai; buvęs gyvas reikalas ginklus ir antitankines minas per Suomiją siųsti į šiaurinę Norvegijos dalį. Tikrumoje tie kariniai reikmenys buvo iškrauti Suomijoje.

Kremlius labai įsiseidė dėl Hitlerio susitarimo su suomišiais. Juk tuo buvo laužomas slaptasis protokolas. Sovietai betgi patogia užmiršo patys sulaukę slaptoji protokola, okupuodami ir aneksuodami Lietuvą ir Bukovinę. Maskvos skundai ir protestai netiko.

1940 m. rugpjūčio mėn. Vokietija jau buvo pasiruošusi siųsti karinius treniravimo vienetus į Rumuniją kariuomenės lygiui pakelti. Berlynas leido gaudus, esą sovietų daliniai jau sutelkti Rumunijos pasienyje. Bukarestas priėjo išvados, kad buvo geriausia išeitis patikėti Hitleriui „treniravimo“ projektą. Hitleris siūlė padėti išsiaiškinti rugpjūčio 30 d. Vienos konferencijoje, kurioje dalyvavo Italijos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai. Vokietija Rumunijai davė „garantiją padėti atremti išorinį krašto puolimą“, kai Vengrija gavo dalį Transilvanijos.

Dar prieš paskelbiant šį susitarimą, sovietai garsiai skundėsi: sauvaliaujama, pažeidžiamos pasirašytos sutartys, sovietų „gyvybiniai inte-

resai“ baltanuose atsidūrę pavojuje... Ribbentropas kategoriškai neigė. Apie bet kokį sutarčių laužymą negal būti kalbos. Kaip tinka karinio diplomato, Ribbentropas tuojau nukreipė kalbą į sovietų įvykdytus „slaptojo protokolo“ pažeidimus, naujai keldamas Lietuvos klausimą, kuris, Ribbentropo manymu, niekuomet nebuvo patenkinamai išspręstas. Išskėlė ir tai, kad vokiečių karinių operacijų priedangoje Sovietų Sąjunga yra okupavusi naujas teritorijas, pirmiausia gi Balkanuose. Šiuo klausimu buvo pavesta tartis Ribbentropui su Molotovu, kuris kaip tik tuo metu buvo atvykęs pasitarimams į Berlyną.

Rugsėjo pabaigoje vokiečių daliniai įžygiavo į Rumuniją. Tai buvo tikrai karinio parengimo daliniai, bet sovietai nurodė iš pykčio, jūsdami, jog jais pridengiamas tikrasis nacių tikslas.

Spalio 27 dieną Italija ir Japonija prisidėjo prie „Ašies“ valstybių. Dieną prieš sutarties pasirašymą Molotovas buvo painformuotas. Jis, atrodė, reagavo šaltai, prašydamas teksto. Ribbentropas nesukbėjo. Jo nuomone, „konferencijos su sovietais iš anksto nebuvo susitaręs reikalingos, nes susitarime nesą jokių slaptoji klausulių“. Molotovas, lankydamsis Berlyne lapkričio 12-13 d., su ironija paklausė, tai kodėl sovietai nesą kviečiami įsijungti į „Ašies“ valstybių sąjungą?

Molotovo vizitas Hitlerio nusistatymo nepakeitė. Jo žodžiais, „kokios bebūtų diskusijų išdavas, pasiruošimas Sovietų Sąjungos puolimui turi būti vykdomas, kaip suplanuota“. Kai kuriose diskusijose dalyvavo ir Hitleris. Ilgiais, žodingas pareiškimais buvo apibūdinama esama padėtis, nagrinėjamos atieties perspektyvos. Molotovas prikišo šeimininkams nesilaikius susitarimų, jie emėsi akcijos, kuri yra priešinga stiprios abipusės draugystės interesui. Naciai pakartotinai pastatė Sovietų Sąjungą prieš įvykčius faktus. Ką daranti Vokietija Suomijoje? Ar Balkanuose? Ką reikią jų garantijos Rumunijai? — jos turi būti atšauktos! Ką pasakytų Vokietija, jei Sovietų Sąjunga duotų garantijas Bulgarijai? Ko Vokietija siekia Jugoslavijoje ir Graikijoje? Tai teritorijos, kuriose sovietai turi savo interesus. Molotovo tonas buvo erzi-

mas sprendimas antrojo pasaulinio karo metu.

Rugpjūčio 9 d. pradėtas slaptas planas „Aufbau Ost“, plečiant ir gerinant transporto tinklą į Rytus. Teisybei pridengti viešai buvo kalbama apie reikalą gerinti ekonominę struktūrą. Ginklų gamyba vyko dieną ir naktį. Sovietai tęsė naftos ir žaliavų pristatymą. Stalinas šį pažadą pildė iki karo išvakarių prieš savo sėbrą Hitlerį, vardan krauju sucementuotas jų draugystės.

1940 m. rugpjūčio mėnesį, pasirodžius ženklams, kad Sovietų Sąjunga nori prisijungti visą Suomiją, kaip jau buvo padarę su Pabaltijo valstybėmis, įskaitant okupaciją visos Lietuvos, pažeidžiant slaptoji Ribbentropo-Molotovo protokolą, Hitleris reagavo greitai ir efektyviai. Rugsėjo 22 dieną vokiečiai pasirašė su suomišiais diplomatinę sutartį, leidžiančią per jų teritoriją gauti karinius ir karines medžiagas. Vokiečiai tvirtino neturį užkulisinių minčių pakenkti Sovietų Sąjungai; buvęs gyvas reikalas ginklus ir antitankines minas per Suomiją siųsti į šiaurinę Norvegijos dalį. Tikrumoje tie kariniai reikmenys buvo iškrauti Suomijoje.

Kremlius labai įsiseidė dėl Hitlerio susitarimo su suomišiais. Juk tuo buvo laužomas slaptasis protokolas. Sovietai betgi patogia užmiršo patys sulaukę slaptoji protokola, okupuodami ir aneksuodami Lietuvą ir Bukovinę. Maskvos skundai ir protestai netiko.

1940 m. rugpjūčio mėn. Vokietija jau buvo pasiruošusi siųsti karinius treniravimo vienetus į Rumuniją kariuomenės lygiui pakelti. Berlynas leido gaudus, esą sovietų daliniai jau sutelkti Rumunijos pasienyje. Bukarestas priėjo išvados, kad buvo geriausia išeitis patikėti Hitleriui „treniravimo“ projektą. Hitleris siūlė padėti išsiaiškinti rugpjūčio 30 d. Vienos konferencijoje, kurioje dalyvavo Italijos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai. Vokietija Rumunijai davė „garantiją padėti atremti išorinį krašto puolimą“, kai Vengrija gavo dalį Transilvanijos.

Dar prieš paskelbiant šį susitarimą, sovietai garsiai skundėsi: sauvaliaujama, pažeidžiamos pasirašytos sutartys, sovietų „gyvybiniai inte-

MARIJONŲ GIMNAZIJA PRISIMENANT

ANTANAS MASONIS

19

Beje, iš mūsų klasės lango buvo labai gerai matyti visas cementinis takas ir šaligatvis, einąs link bažnyčios. Vieną rytą per Michael Urban pamoką kažkuris iš mūsų klasės žvilgterėjo pro langą ir pamatė dvi cigones einant gimnazijos link. Tas pasakė savo draugui, anas kitam ir jau kelios galvos nukrypo lango link, nes, nors cigonus ne taip jau retai matydavome, bet kad cigones ateitų į gimnaziją, buvo kažkaip keista. Michael Urban, pastebėjęs mūsų susidomėjimą, kas darosi kieme, paklausė „What do you see there?“ Mes jam atsakome: „Gypsies are coming.“ Jis, viską metęs, beveik bėgte išbėgo iš klasės, net nepasakęs, kodėl. Tik po kiek laiko sugrįžęs, pasakė, kad jis buvo norėjęs išgirsti, ar jos kalba tokia pat tarme, kaip jo mamytė. Kalbedamas apie savo motiną, jis vis sakydavo „mamytė“. Jis vieną kartą mums prisaratė, kad jo motina tada vertėsi kailių, net sabalių, prekyba ir lietuviškai taip pasakė: „Aš dabar neturtingas kaip bažnyčios pelė, bet kai numirs mano mamytė, tada bus kitaip“. Matyti jis turėjo galvoje palikimą.

Mums mūsų anglų kalbos mokytojas labai patiko. Tačiau vienuolyno ir gimnazijos vadovybė, sužinojusi, kad mes mokomės kažkokių keistu metodu ir kad labai dažnai einame į salę ir ten vis, vietoj rimtai mokėsi, kažką dainuojame, suabejojo, ar mes, šitaip laiką leiddami, ką nors išmokysime. Tad vieną kartą nutarė mūsų mokymą efektyvumą patikrinti.

Tada jau buvo praėjusi maždaug pusė mokslo metų. Tai gi apie tą laiką ateina Michael Urban į mūsų anglų kalbos pamoką suirzęs ir blogoj nuotaikoj, beveik piktas. Tokioj nuotaikoj mes jį labai retai matydavome. Matyt, kad arba jis buvo tikrai labai „sopulingas“, kaip jis vieną kartą buvo išsireiškęs, arba kas kita buvo atsitikę. Tuoj, čia pat viskas paaiškėjo. Jis mums pasakė, kad vienuolyno vyresnysis (juo tada buvo kun. Pijus Andziulis) reikalauja, kad mes jo Michael Urban, mokiniai įrodytumė, ką esame išmokę, ir parašytumė bet kam angliškai tūkstanties žodžių laišką.

Tūkstanties žodžių laiškas mums atrodė perdidelis reikalavimas. Manėme, kad mūsų mokytojas suklydo, gal buvo reikalaujama kokio šimto žodžių, gal jis tik sumaišė skaičius, ir, atrodė, nieks nemėgino skūstis, bet staiga vienas mūsų penktokas, kuris buvo truputį verksnys, emė garsiai reikšti savo nepasitenkinimą. Matyt, Michael Urban nesupratęs, kuo jis, iš tikrųjų, skundžiasi ir kuo reikią nepasitenkinimą, kaip turėjo rankoje kreidos gabalą, taip ir paleido anam tiesiai į kaktą. Anas paleido stygas, pradėjo garsiai bliauti. Michael Urban, būdamas ir pats dėl to laiško suirzęs ir nesavas, pašoko prie klasės lentos (ana toje klasėje buvo senoviška, ant trijų kojų), partrenkė ją ant grindų, užlipo ant jos ir pradėjo šokti pat dance. Mes tiesiog nusigandom. Pagalvojom, kad mūsų mokytojui kas nors galvoj pasimaisė, bet jis tuoj nulipo nuo tos lentos, o mes prišokę ją pakėlėm, šiaip taip pastatėm, nes kojos buvo šiek tiek sugadintos. Tiesa, mokytojas, pabaigęs savo šokį ir nulipęs nuo lentos, dar pasakė: „Va, tai jums ir tūkstanties žodžių laiškas.“ Jam visai apsiraminus, pradėjome rašyti tūkstanties žodžių laišką.

Daugiau niekas niekad iš šalies mūsų anglų kalbos mokėjimo įrodymų nereikalavo, ypač po vieno mūsų koncerto. Kaip jau esu minėjęs, per kelis mėnesius mes jau buvome išmokę daug angliškų

dainų, ne tik tokių mokyklinių, bet ir kitokių. Vieną kartą mūsų gimnazija buvo surengusi kažkokią mokinių pasirodymą tik saviems mokiniams ir mokytojams. Michael Urban norėjo, kad ir mūsų anglų kalbos klasė pasirodytų. Tad, jam pačiam akompanuojant, mes ir išdainavome atmintinai viską, ką tik mokėjome. Mūsų tų dainų išpildymas visiems labai patiko. Kadangi kai kurie mūsų mokytojai buvo su anglų kalba kiek susipažinę, o kun. J. Kazakas ir kun. P. Andziulis net būvė Amerikoje, tad šis mūsų koncertas mums labai daug padėjo, nes buvo įsitikinta, kad mes ir gerai angliškai ištariame ir, ką dainuojame, suprantame.

Mes, aišku, po to koncerto labai gerai jautėmės ir didžiavomės, kad, nepaisant visokių gandy apie mūsų mokytojų keistus metodus, buvome anglų kalboje gerai pažengę pirmyn. Toliau mokslo metai praėjo ir baigėsi be jokių ypatingų įvykių. Tačiau ateinantieji mokslo metai mums buvo parengę nepaprastą staigmeną. Atvykstam 1926/27 m.m. pirmąją rugsėjo į šešt

Prieš 35-rius metus šventina Putname Fatimos Marijos statulą Hartfordo vyskupas Henry J. O'Brien, asistuoja a.a. kun. S. Yla, kun. P. Malinauskas ir a.a. prel. J. Ambotas, Hartfordo tuometinis klebonas.

Mūsų kolonijose

Putnam, Conn.

NEPAPRASTA ŠVENTĖ

Liepos 28 d. rytų pakraščio lietuviai vėl renkasi susitikti ir pabendrauti jaukioje Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų sodyboje Putname, CT. Ši tradicinė šventė yra ne vien tikta proga pareikšti mūsų solidarumą su seserų krikščioniška ir lietuviška misija, bet ir patiems pasidžiaugti lietuviškais tradicijomis, susitikti su pažįstamais ir draugais, pasivaikinti skaniais lietuviškais valgiais, na, ir netgi laimėti vertingų dovanų.

Siais metais ši šventė yra ypatinga dėl kelių priežasčių. Pirmiausia, dabar rengiamės švęsti Lietuvos krikšto jubiliejų. Šis įvykis suriša mūsų kilmę su priklausymu Kristaus Bažnyčiai. Iš tikro argi Lietuvos krikštas prieš 600 metų nebuvo mūsų tautos istorijoje vienas lemtingiausių įvykių? Argi dabar pavergtoje tėvynėje Kristaus sekėjai nėra ryžtingiausi žmogaus orumo ir jo teisių gynėjai, kurie nekojvoja dėl privilegijų ir asmeninės naudos, kaip daro žmogiškumo išdavikais tapę Lietuvos bedieviai, už Judo sidabrinus pardavę savo sąžinę? Argi ne LKB Kronika iškelė lietuvių laisvės ilgesį visam pasauliui? Todėl, besirengiant minėti šį jubiliejų, mums dera jungti savo kilmę su Evangelijos dvasia ir pasimokyti jos skelbiama meile pagristos tolerancijos, atlaidumo ir tarpusavio susipratimo. Vargu, ar kur kitur šios savybės yra labiau ryškios, negu Putnamo seserų veikloje. Jų, palyginti, nedidelio būrelio labai didelio darbo dėka remiasi jų tolerancija ir meile visiems, vis tiek kokiu jie yra pažiūrų ir nuomonių. Ši seserų nuotaika persunkia ne tik šios šventės gausius talkininkus, bet ir svečius. Todėl atvažiokime į šią šventę su šeimom ir pamatysime, kad parsivešime namo pagausėjusia tarpusavio meile. Atvažiokime pabendrauti ir geriau galėsime pasimokyti iš savo Tėvynės didvyrių, kaip jungti Kristaus mokslą su savo istorija.

Antra šių metų šventės svarbumo priežastis yra mūsų Bažnyčios raginimas aukoti pasauliui ir jo ateities netikrumą Dievo Motinai Marijai. Šis raginimas yra susijęs su Fatimos apsišvišimo turtais Mergelės Marijos žodžiais. Mums dera sekti šį Bažnyčios raginimą ir todėl labai tinka įsijungti į specialias maldas liepos 28 d. šventėje. Šiomet sukanka 35 metai nuo Fatimos šventovės įrengimo ir iškilmingo pašventinimo Putnamo vienuolyno sodyboje. Šventinio diena kartu su vietos vyskupu skaitėme labai reikšmingą, kun. Ylos parašytą, Fatimos Marijai pasiaukojimo maldą. Ta pati malda lietuvių šventės dieną kiekvienais metais jungia mus su broliais tėvynėje, kurie renkasi į Šiluvos baziliką aukoti Marijai savo gyvenimą ir visų mūsų šventę. Dabar, kai Bažnyčia ragina visus tikinčiuosius aukoti save ir visą pasaulį Marijos užtarimui, mums ypač reikšminga dalyvauti bendroje pasiaukojimo maldoje ir paminėti Fatimos paminklo 35 metų sukaktį.

Trečia priežastis — kasmet ta pati — susitikti, pasidžiaugti šia švente, pareikšti padėką Putnamo seselėms už jų auką ir tos aukos derlių. Taigi ruoškimės, atvažiokime, susitikime!

Dr. Č. Masaitis

Racine, WI

PRISIMINĖM BIRŽELI

Ne vien tik birželio įvykius mums lietuviams tikėtų prisiminti, yra įvairių kitų datų, kurios buvo reikšmingos ir svarbios tautai ir valstybei. Tie įvykiai jau apibėjo mūsų mintyse, bet birželio įvykiai dar ryškūs, neįsildomi. Racine Altos skyrius suruošė jų prisiminimą.

Birželio 16 d., 2 val. p.p., Šv. Kazimiero bažnyčioje kun. Jonas Duoba, MIC, svečias iš Chicago, lietuviškai aukojo šv. Mišias už persekiojamus lietuvius ir pasakė dienių pritaikytą pamokslą. Pamaldų metu giedojo Šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas muziko Juozo Grimskio.

Po pamaldų visi susirinko parapijos svetainėje pažūrėti skaidrių, kurias padarė V. J.

Geroka valandėlė prabėgo be regint, bežiūrint į tuos mielus, bet tolimus vaizdus.

Racine lietuvių moterų klubas paruošė užkandžių ir paskvietė dalyvius pasivaikinti. Dar porą valandų svečiai užkandžiavo ir dalinosi įspūdžiais.

JONINĖS

Birželio 22 d. Wisconsinio šauliai atšventė tradicinę lietuvių šventę — Jonines. Į gražią Vinco Bagdono sodybą ant Michigan ežero kranto sugužėjo gražus būrys šaulių ir jų svečių. Tenka džiaugtis, kad netrūko ir jaunimo. Labai gražaus vakaro tylumoje iškilmingai liepėjo laužas. Svečiai prie laužo padainavo daug, daug dainų, kurių aidas skrido per žalsvas ežero bangas, primindamas tas laimingas Tėvynėje švėstas Jonines, kada lietuvis buvo savo žemės savininkas.

Jurgis Milas

PADEKA

Norime nuoširdžiai padėkoti talkinusiems „Lietuvos Aidu“ Radijo programos rengtoji gegužinė: „Vaivos“ Vokaliniam vienietui, L. Samauskas dirb. prie kasos., p. Lubinienei ir p. Mickienei dirbusiom prie laimės šulinio, p. Beinarauskienei ir plei Gr. Giedraitytei virtuvė, p. Aglinskui ir Petriui Navikui dirbusiem prie atgaivos. Sveikinuosiems: p. Skeiviuvi, Kevežai, p. Liubinienei įteikusiai 25 dol. Aidams iš Anglijos lietuvių klubo. Mūsų spaudai — Draugui, Dirvai, Laisv. Lietuvai, Sandarai, Radijo ved. p. Al. Daukus ir p. Petručiui. Visiems aukojusiems dovanų dėl laimės šulinio, visiems dalyvavusiems. Kiekviena parama laukiama. Ačiū visiems!

„Lietuvos Aidu“ ved. K. Brazdionytė

4th OF JULY GREETINGS

Independence Day Greetings To Our Friends and Patrons
PULASKI SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
3156 South Morgan Street, Chicago, Illinois
Phone: 927-3500

MAY THE BELLS OF PEACE RING THROUGHOUT OUR COMMUNITY AND COUNTRY ON THIS 4TH OF JULY

SHERIFF RICHARD J. ELROD
SHERIFF OF COOK COUNTY

Best Wishes To All For Peace And Happiness on this Independence Day From
MIDWAY PHARMACY, INC.
Phone: 767-9155
Dollar Off With Vitamins
4324 W. 63rd St., Chicago, Ill.

VENICE BANQUETS
5636 W. Fullerton
Chicago, Ill. 60636
237-9007

Banquets for all Occasions. Facilities for up to 700 People. Wedding & Anniversary Specialists.

TRAVEL WITH TONI, INC.
3210 W. 47th, Chicago, Ill. 847-6500
World Wide Travel
Never a Service Charge
Airline Tickets at Airport Prices

Independence Day Greetings From Art & Ardell Reis of Reis Florist Inc. 6238 Cermak Rd., Berwyn, Ill. 484-6368. Flowers of Distinction FTD, Teleflora & AFS. All Major Credit Cards Accepted.

Independence Day Greetings
VACHA FLORIST
4710 S. Western
Chicago, Ill. 523-6248
Flowers for Weddings and All Occasions

OLD FASHIONED CANDIES
6210 Cermak
Berwyn, Ill. 60402
788-6669
Home of French Cream
Chocolate Novelties
All Types of Boxed Candies

Independence Day Greetings From
LAWN LANES
6750 S. Pulaski
Chicago, Ill. 582-2525

Independence Day Greetings From
MT. GREENWOOD HARDWARE & SUPPLY
3124 W. 111th
Chicago, Ill. 881-9770

K & S PHARMACY
"A Good Health Pharmacy." We Honor All Insurance & Welfare Plans. Free Neighborhood Prescription Delivery Service
476-8008, 2601 W. 59th.

COLOUR SHOP, INC.
306 W. Burlington
LaGrange, Ill. 60525
352-4000
Wallcoverings - Floorcoverings
Window Treatments
Custom Color Paints

Independence Day Greetings To Our Many Friends Courtesy of the
LEITZA DIE & TOOL CO., INC.
Phone - 271-1408
5462 N. Damen Ave., Chicago, Ill.

Independence Day Greetings From
SLIZ DELICATESSENS
6743 W. Archer
299-1138
3116 W. 43rd
523-9533
Quality Polish Sausage
Choice Luncheon Meat
Food Specialties

Nepriklausomybės šventėje visus lietuvius sveikina — gyventojai ir tarnautojai —
THE AMERICANA HEALTHCARE CENTER
9401 S. Kostner,
Oak Lawn, Ill.
423-7882

RICHARD'S BANQUET BALLROOM
3253 S. Harlem, Berwyn, Ill. 788-5524
Banquets for Weddings & All Occasions
125 to 500 People

Harvey's Prime Rib
Specializing in Weddings—Bridal Showers, Rehearsal Dinners — Up to 300 People
331 E. Ogden, Westmont, Ill. 789-2212

Kenn's Family Bowling Pro Shop.
3205 W. 59th, Chicago, Ill. 434-1800. Columbia AMF - Brunswick. Ebonite, Shoes, Bags & Accessories. Open Mon., Wed. & Fri. 11 A.M. to 6 P.M. Tues. & Thurs. 12 to 9 P.M. Sat. 11 A.M. to 5 P.M.

ROYALTY BANQUET HALL
3810 W. 63rd St., Chicago, Ill. 735-4415
Banquets for Weddings & All Occasions. 70 to 300 People. Choice of Different Menus. Reasonable Prices — Ample Parking.

Independence Day Greetings From
PUTRIM'S MEAT MARKET
1446 S. 49th Ct.
Cicero, Ill. 60650
652-7529
Home Made Skilandis
Fresh Lithuanian Sausage

Independence Day Greetings From Southwest Federal Savings & Loan Association. Phone: 436-4600. 3525 W. 63rd St., Chicago, Ill. 4062 Southwest Highway, Homewood, Ill. Phone: 422-4500. Also Manor Federal Division. Phone 656-0800. 5830 W. 35th St., Cicero, Ill.

Independence Day Greetings To Many Friends Courtesy Of
KELLY - CARROLL
Funeral Home
Joseph Minich, Director
Phone: 523-0980
2616 W. 38th St., Chicago, Ill.

Independence Day Greetings From
MARQUETTE DRUGS
2957 W. 63rd
Chicago, Ill.
434-9205

Independence Day Greetings To Our Many Friends Courtesy OF
AABA WINDOW CLEANERS
And Janitorial Service
Phone: 283-2222
4151 W. Lawrence, Chicago, Ill.

Independence Day Greetings To Our Friends and Neighbors Courtesy of
BARTECKI'S PHARMACY
Curate Prescription Service
4239 W. 63rd St., Chicago, Ill. Tel. 735-5868

Independence Day Greetings To Our Many Friends Courtesy OF
LAWDALE AUTO BODY
Phone 788-1133
3101 So. Ridgeland, Berwyn, Ill.

Best Wishes To Our Many Friends On Independence Day Courtesy of the
LOYAL CASKET CO.
Phone: 722-4065
134 So. California Ave., Also 3280 N. California, Chicago, Ill.

Best Wishes To Our Many Friends on Independence Day Courtesy of
Cozzi Iron & Metal Co.
Phone: 927-6611
2600 S. Paulina
Chicago, Ill.

Independence Day Greetings To Our Many Friends. Courtesy of
Lee Television Service
(Electronics)
6359 South Central Ave.
Chicago, Ill. Tel. 585-5145

TATRA INN
6040 S. Pulaski. 582-8313
Polish Smorgasbord
Polish & American Cuisine
Open Tuesday thru Sunday for Lunch & Dinner
Call For Reservations

Nepriklausomybės Dienos šventėje sveikiname visus. Iama Stationers, 6305 S. Kedzie, 776-9102 ar 776-9341. Turime visus reikmenis Raštinei - Braižybai - Mokyklai. Įvairiom kalbom sveikinių kortelės.

AIRPORT HONDA KAWASAKI
4520 W. 63rd St., Chicago, Ill. 767-2070
Pardavimas - Aptarnavimas
Dalyv
Pilnas pasirinkimas reikmenų.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai.
Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsitęsęs vamzdžių svale. Naudojama elektra. Pakloti pavardai ir ole. fang — ietuviliai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Telef. — RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

HERITAGE ROOFING & CONSTRUCTION CO.

SALE PRICE
1-2-3 Flat
FLAT ROOF
GALVANIZED GUTTER
Installed With Flat Roof work
RECOAT
1-2-3 Flat Roof
FLAT ROOF
WATERPROOFED & GUARANTEED
NEW FLAT & SHINGLE ROOFS INSTALLED
FREE ESTIMATES
TIME PAYMENTS
CALL 345-6280
RESIDENTIAL • COMMERCIAL • INDUSTRIAL
PLATINKITE "DRAUGĄ".

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Isnuom. 6 kamb. apšildomas butas su augusiems — Cicero-Parkholme. Jokių gyvuliukų. Rekomendacijos reikalingos. ir užstatas. 350 dol. mėn. Skambint tel. 668-5678

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių išskvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

ŠIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

LEMONTE — Savininkas parduoda 4 m'gungu "split-level" namą. 2 vonios. Patalmas, paržan. Oro vėsinimas. 68 x 135 p. sklypas \$51,000. Skambinkite (angliškai) tel. 257-6669

RE/MAX
paulius jasinevicius

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

ISIGYKITE DABAR

Igarkos Naujamiestis

ELENA JUOCIUTE
Sibiro tremtinės tokiu pavadinimu išėjo iš spaudos jos trečioji knyga. Tai dokumentinis reportažas iš lietuvių tremtinių gyvenimo Sibire. Knygoje aprašoma 1948 m. masinės Lietuvos gyventojų deportacijos, išvyktų į žiaurus gyvenimas bei jų likimas. 246 psl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$11.25.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ISIGYKITE DABAR

Zvejys — tai vienas sveikusias iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madonų, apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: sveikintaučiam ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstyjos mokesčio.

MARQUETTE NATIONAL BANK
63rd and Western Avenue 476-5100
62nd and Pulaski Road 838-3300
MEMBER FDIC • MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM

RENGINIAI CHICAGOJE

Liepos 6 d. — Brighton Parko Lietuvių festivalis.

Liepos 21 d. — „Draugo“ gegužinė prie Marijonų vienuolyno.

Liepos 28 d. — Biržėnų klubo 35 metų sukaktuvinis pobūvis Šaulių namuose.

Rugpjūčio 11 d. — Tauragės klubo gegužinė Šaulių salėje.

Rugpjūčio 22 d. — ALRK Moterų sąjungos 20-ji kuopa Brighton Parke Nekalto Prasidejimo parapijos mokykloje ruošia pietus su programa.

Rugpjūčio 25 d. — Balfio metinis piknikas Jaunimo centre.

— Lietuvių Respublikonų Illinois lygos metinis išvažiavimas į gamtą — gegužinė brolių Skripkų sodyboje, Lockport, IL.

Rugpjūčio 30 — rugsėjo 2 d. — Ateitininkų Kongresas Jaunimo centre.

Rugpjūčio 31 — rugsėjo 1 d. — XX-tosios ŠALFAS-gos Tarpvietinės golfo varžybos Wyndwicke golfo aikštynuose, St. Joseph, Mich.

Rugsėjo 5 — 8 d. — Santaros Šviesos Federacijos suvažiavimas Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

Rugsėjo 14 d. — V-tojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo lėšoms telkti pokylis Tautiniuose namuose.

ŠAULIŲ SĄJUNGOS REZOLIUCIJOS

Šaulių sąjungos visuotinio dalinių atstovų suvažiavimo dalyviai 1985 m. balandžio 27 d. Chicagoje, keturiadesimt penkerių metų Lietuvos Nepriklausomybės netekimo, jos okupacijos proga ir dabartinio mūsų tautos genocido akivaizdoje pareiškiamė:

1. Skatiname visus lietuvius ir toliau vieningai kovoti bei dirbti už mūsų tautos išlikimą, mūsų tėvynės laisvę ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

2. Sveikiname Nepriklausomos Lietuvos diplomatią, linkime jai ir toliau aktyviai ginti Lietuvos laisvinimo akciją tarptautinėje plotmėje.

3. Remiame mūsų veiksmų, VLIKo, ALTO ir Lietuvių Bendruomenės veiklą Lietuvos laisvinimo darbe. Sveikiname jų pastangas sutartinai dirbti ir visą veiklą derinti.

4. Remiame lietuviškos spaudos ir radijo darbuotojus, įvertiname jų darbą ir pastangas užauginti susipratusį lietuvių jaunolį.

5. Didžiuojamės lietuvišku jaunimu. Įvertiname ir remiame lietuviško švietimo darbuotojų ir jaunimo organizacijų vadovų darbą bei pastangas užauginti susipratusį lietuvių jaunolį.

6. Sveikiname ir visokeriopai remiame mūsų meno, dainos ir tautinio šokio vienetų ir kultūros darbuotojų veiklą. Linkime jiems jėgų ir niekad nepavargti reprezentuojant mūsų tautą savųjų ir svetimųjų tarpe.

7. Užjaučiame mūsų seses ir brolius pavergtoje tėvynėje ir Sibiro tremtyje.

8. Esame susirūpinę nekalta apkaltintų mūsų brolių likimu. Pasisakome prieš OSI įstaigos bendradarbiavimą su KGB bei šios įstaigos naudojamus metodus, ieškant ir teisią antrojo pasaulinio karo nusikaltėlius.

a. Prašome veiksmus kreiptis į JAV valstybės departamentą reikalaujant, kad būtų pakeistas įstatymas ir kad šie nusikaltėliai būtų teisiami ne už techniškus prasižengimus, bet turėtų tas pačias teises kaip eiliniai kriminalistai.

b. Taip pat prašome, kad nuostieji nebūtų deportuojami į Sovietų Sąjungą, nes, vykdamas tai, būtų prasižengta su Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo faktui.

Rugsėjo 15 d. — Filmas iš Australijos: architektūra, gamtos vaizdai. Ruošia Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubas.

Rugsėjo 22 d. — „Lietuvos Aidų“ radijo gegužinė Šaulių namuose.

Rugsėjo 28 d. — „Draugo“ dienraščio pokylis Jaunimo centro didž. salėje.

Spalio 5 d. — Tradicinį Rudens balių V. ir Ir. Jonynų salėje Chesterton, Ind., rengia Beverly Shores Lietuvių klubas.

— Cicero jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ metinis „Svyturio“ pokylis šaulių namuose, Chicagoje.

Spalio 6 d. — Koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia „Margutis“.

Spalio 11 d. — Pašytojo a.a. A. Barono penkių metų mirties minėjimas. Jaunimo centro kavinėje rengia Lietuvių rašytojų draugija.

Spalio 12 d. — „Dirvai“ paremti pobūvis Jaunimo centro didž. salėje.

Spalio 13 d. — Putnamo seselių rėmėjų rengiama madų paroda Jaunimo centro didž. salėje.

Spalio 19 d. — Lietuvos Dukterų balius Jaunimo centro didž. salėje.

— Tauragės klubo banketas Šaulių salėje.

Spalio 20 d. — Derliaus šventė Lietuvių Tautiniuose namuose. Ruošia Lietuvių Moterų fed. Chicago klubas.

Spalio 25 d. — Keturioliktoji metinė lietuvių fotografų menišku nuotraukų paroda M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Spalio 26 d. — Dariaus Girėno lituanistinės mokyklos pokylis Jaunimo centro kavinėje. Ruošia mokyklos tėvų komitetas.

— Anglijos Lietuvių klubo sukaktuvinis banketas Jaunimo centre.

Spalio 27 d. — Sol. Eglės Rukštelytės - Sundstrom rečitalis (Lietuvių operai parenti) Jaunimo centro didž. salėje.

Lapkričio 3 d. — Marijonų bendradarbių Chicago apskrities žaidimų popietė marijonų vienuolyno svetainėje.

Lapkričio 9 d. — „Puota jūros dugne“ — tradicinis jūrų skautininkų „Grandies“ ruošiamas pokylis Jaunimo centre.

— LB Brighton Parko apylinkės tradicinis Rudens balius Šaulių namuose.

Lapkričio 10 d. — Clevelando Vyrų okteto, vadovaujamo Ryto Babicko, koncertas Jaunimo centro didž. salėj. Ruošia Vasario 16-tosios gimnazijai remti komitetas.

Lapkričio 16 d. — ČALM balius Jaunimo centro didž. salėje.

— Lietuvių Fondo vajuas banketas Tautiniuose namuose.

Lapkričio 17 d. — Clevelando „Uzdainuokim“ ansamblio koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia Lietuvių Moterų fed. Chicago klubas.

Lapkričio 30 d. — Futbolo klubo „Lituanica“ 35 m. sukaktuvinis banketas Chateau Bu-Sche salėje, 115ta ir Kedzie.

Lapkričio 23 d. — Marquette Parko lituanistinės mokyklos vakaras Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Rengia Tėvų komitetas.

Lapkričio 23-24 d.d. PLB Švietimo ir Tautinio auklėjimo komisijos rengiama mokslinė konferencija „Tautinės sąmonės išlaikymas išseivijoje“. Konferencija vyks „Čiurlionio galerijoje“.

Gruodžio 1 d. — Vienos Volksoper solisto Harald Vytauto Serafino koncertas Jaunimo centro didž. salėje. Rengia „Margutis“.

INŽ. BRONIUI OŠKINIUI PRISIMINTI

1985 m. balandžio 7 dieną po sunkios ligos mirė sklandymo pradininkas Lietuvoje, sporto aviacijos konstruktorius a.a. Bronius Oškinis. Jis gimė 1913 m. balandžio 15 d. Šakių rajone, Barzdų kaime.

Mokydamasis Kauno aukštesnioje technikos mokykloje, susidomėję aviacija. Aktyviai dalyvavo steigiant pirmąją aviacijos būrelį. Kartu su jo nariais 1931-32 metais pastatė savo konstrukcijos mokamąjį sklandytuvą T-1.

1933 metais įkūrus Nidos sklandymo mokyklą, Bronius Oškinis tapo pirmuoju Lietuvoje „C“ klasės pilotu-sklandytoju, o kitais metais pakilo savarankiškai lėktuvu.

1938-40 m. studijavo Berlyno aukštojoje technikos mokykloje, vėliau Kauno universitete.

Okupavus bolševikams Lietuvą, Bronius Oškinis pasiliko tėvynėje ir dirbo toliau aviacijos srity. Vadovavo Kauno sklandymo mokyklai, sukonstravo per 20 mokomųjų sklandytuvų tipų.

Šviesus Lietuvos sklandymo veterano atminimas ilgai liks gyvas aviatorių širdyse.

Netikėtai mirusiai mielai A. + A. NIJOLEI ŽYGIENEI, nuoširdžiai užuojautą reiškiamė jos vyrui Pauliui ir vaikučiams Jonukui ir Laurai bei tėveliams ir giminėms.
LOS ANGELES "KISKIŲ" KLUBAS

TIKROJI LIETUVA
Algirdas Gustaitis

Šis leidinys yra didelis įnašas į mūsų istorinio Lietuvos žemėlapio aiškinimą, nes joje pateikti įvairūs dėstymai daugiau sudomins lietuvių tautos praetimi ir padės geriau suprasti Lietuvos žemėlapi. Knyga, kuri yra didelio formato, kieti viršeliai, talpina 79 žemėlapius ir 172 iliustracijas. Išleido Lietuvių Šaulių sąj. Tremitje 1983 m. Kaina su persiuntimu 22 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60639

A. + A.
BOLESLOVAS MAŽELIS

Gyveno Cicero, Illinois.
Mirė 1985 m. birželio 28 d., sulaukęs 80 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 35 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Albina, 2 dukterys: Marija Amari, žentas Nabih, ir Elzbieta; 2 sūnūs Jurgis ir Robertas, 3 anūkai, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Cermaks Home for Funerals koplyčioje, 5844 W. Cermak Road, Cicero.
Lankymo valandos pirmadienį nuo 2 iki 9 val. vak.
Laidotuvės įvyks antradienį, liepos 2 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parapijos bažnyčia, kurioje 9 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose.
Nuliūdė: Žmona ir šeima.

A. + A.
DR. JUOZAS BARTKUS

Pranešame visiems draugams ir pažįstamiems, išskirtinai šį pranešimą garsinančių organizacijų nariams, kad 1985 m. birželio 29 d. savo namuose Chicagoje mirė dr. Juozas Bartkus, g. 1897.IX.18. — visuomenininkas, Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos garbės narys, LST Korp! Neo-Lithuania g. filisteris, L. Spaudos ir Radijo draugijos „Viltis“ b. pirmininkas, Chicago Lietuvių Tautinių namų tarybos garbės pirmininkas ir Amerikos Lietuvių gydytojų draugijos narys.
Velionies kūnas pašarvotas Donald A. Petkus koplyčioje, (2533 W. 71st Street, tel. 476-2345), Lankymo valandos antradienį, liepos 2 d., nuo 4 val. p.p., atsiveikimo valandėlė 8 val. vak.
Trečiadienį, liepos 3 d., 9 val. ryto už Velionies sielą atnašaujamos šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų vyksta į D. A. Petkus laidotuvių namus, iš kur 10:30 val. ryte Velionies palaikai palydimi ir laidojami Lietuvių Tautinės kapinėse.
Kviečiame visus laidotuvėse dalyvauti.
Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba
LST Korp! Neo-Lithuania Vyriausioji valdyba
Chicago Lietuvių Tautinių namų taryba ir valdyba
Amerikos Lietuvių Gydytojų draugijos valdyba
Lietuvių Radijo ir Spaudos draugijos „Viltis“ valdyba

P A D Ė K A
NEUZMIRŠTAMAI BRANGIAI MAMAI-UOSVEI
A. + A.
SOFIJAI RUKUIŽIENEI

iškeliaus amžinybėn, negalėdami kiekvienam asmeniškai išreikšti savo dėkingumą, tariame nuoširdų aciu visiems draugams, prieteliams ir pažįstamiems, padėjusiems tvarkantis laidotuvėmis, kartu išgyvenant liūdesio ir didelo sielvarto valandas, paguodus, užjautus telefonu, spaudoje, laiškais, už šv. Mišių aukas, gėles, aukojusiems Lietuvos Dukterų draugijai, atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavimą pamaldose ir palydą į amžino poilsio vietą. Kun. V. Mikolaičiui atnašavusiam šv. Mišių auką, maldas koplyčioje ir kapinėse, Lietuvos Dukterų draugijos narėms už atkalbėtą rožinį karštą nešiusiems D. Adomaičiui, p. Andrejauskui, S. Bernatavičiui, K. Cijūnėliui, A. Modestui ir C. Modestui. Laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui, tvarkiusiam gedulingą palydą ir visokeriopą patarnavimą.
SŪNUS IR MARTI

Brangiai mamai A. + A. SOFIJAI BUTKŪNIENEI mirus, gilų užuojautą reiškiamė Romui Butkūnui ir jo visai šeimai.
RADZEVICIŲ ŠEIMA

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad po trumpos ligos, sulaukęs 78 metų amžiaus, 1985 m. birželio 30 dieną, 1:20 val. popiet mirė
A. + A.
Vet. Dr. Anicetas Grigaliūnas

Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Lygumų valsčiuje. Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Istorijos draugijai, Panevėžiečių ir Pensininkų klubams.
Kūnas pašarvotas antradienį, liepos 2 d. nuo 2 iki 9 val. vak. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 3 dieną, 10:30 val. ryto kūnas bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčia, kurioje 11 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.
Nuliūdė: Draugai
Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

DRAUGAS, antradienis, 1985 m. liepos mėn. 2 d.

P A D Ė K A

Mirus mano mylimam vyrui, savanoriui-kūrėjui, divizijos generolui
A. + A.
STASIUI RAŠTIKIUI,

Patį būdama silpnos sveikatos, negaliu tinkamai padėkoti tiems mieliems ir geriems lietuviams, kurie mūsų generolą su pagarba ir meile išlydėjo į amžinybę.
Dėkoju Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. dr. Algirdui Olsauskui, prel. dr. Vincentui Bartuškai ir kun. Antanui Saulaičiui, S.J., už koncelebruotas laidotuvių šv. Mišias ir prel. V. Bartuškai už rožinio maldas ir velionio palydėjimą į Šv. Kryžiaus kapines.
Dėkoju karstanešiams ir garbės sargybai: kariams ramovėnams, birutiems, šauliams, saulėms ir skautams. Aciu visiems, laidotuvių metu turusiems atsiveikimo ir paguodos žodį. Dėkui tiems, kurie vargonų muzika ir giesmėmis laidotuvių metu mane guodė. Dėkoju darbuotojams, geraširdėms ponioms, kurios laidotuvių dalyviams suruošė užkandžius.
Dėkoju visiems losangeliečiams lietuviams, taip skaitlingai dalyvavusiems a.a. Generolo laidotuvėse.
Esu labai dėkinga Lietuvos dukterims ir visiems tiems, kurie manęs ir dabar neapleidžia.
Su dėkingumu ir malda,
Elena Marija Raštikienė

A. + A. DR. A. KAZIMIERUI PAUTIENIUI mirus,
mūsų mielą sesę sol. STASĖ KLIMAITĖ-PAUTIENIENĖ netekus mylimo vyro, sesę GRAŽINĄ JUODEIKIENĖ netekus brangaus brolielio, mūsų valdybos narę sesę INGRIDĄ JUDELIENĖ netekus dėdės ir visus kitus GIMINES nuoširdžiai užjaučiame.
LIETUVOS DUKTERYS
Los Angeles, California

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x „Draugas“ ketvirtadienį, liepos 4 d., dėl JAV-bių Nepriklausomybės šventės neįvyks. Liepos 4 d. „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve nedirbs. Po šventės, tai yra liepos 5 d., visa įstaiga dirbs kaip kasdien.

x „The Chicago Catholic“ birželio 24 - liepos 5 d. laidoje išspausdino kun. J. Prunskio straipsnį apie komunistų persekiojimus, vykdomus prieš tikėjimo apraiškas, kunigus, tikinčiųjų vaikus ir kt. Pasinaudota „Kronikų“ 66 nr. medžiaga. Straipsnis įdėtas etninį grupių — lenkų ir ispanų — skyriuje.

x Illinois viešosios tarnybos skyrius praneša, kad studentai gali gauti stipendijas ar palengvinimą studijuoti Illinois universitetuose ir kolegijose 1985 - 86 mokslo metais. Reikia kreiptis pačiam tel. 948-8550.

x Dvyliktas Lituanistikos seminaras bus rugpjūčio 4 - 18 dienomis Ohio valstijoje. Direktorių taryba sudaro: Rita Bureikaitė, Rima Janulevičiūtė, Nijolė Kupstaitė, Violeta Kelertienė, Laima Sidyrė, Regina Stančikaitė, Juozas Vaišys. Rengimu rūpinasi Mindaugas Pleškys. Kiti nariai yra Rita Dapkutė, Rūta Nainytė-Sušinskienė, Pranas Prancevičius, Emilija ir Romas Sakadolskiai, korespondentiniai nariai — Rasa Kaminskaitė-Avižienienė, Linas Rimkus ir Vaiva Vėbrautė.

x Policija prašo priminti, kad nuo liepos 1 dienos visi automobiliu važiuojantieji ir pirmoji sėdynė prie jų sėdintieji važiuodami turi būti prisirišę diržu. Tai yra Illinois įstatymas, kurio sulaužymas pradžioje bus baudžiamas įspėjimu, o paskiau 25 dol. bauda.

x Moterų sąjungos 41-sis seimas bus rugpjūčio 7 - 10 d. Grand Rap Id. Mich. Atstovė iš 46-tos kuopos bus ir Dale Murray. Moterų sąjungos organo „Moterų Dirvos“ redaktorė. Moterų sąjungai ji daugiausia savo laiko ir energijos yra pašventusi. Gaila, kad Vicky Leone, 46-tos kp. raštininkė, negali seime dalyvauti, nes jos vyras Leonas serga. Nuo pat suorganizavimo kuopos visą laiką buvo vienos ar kitose valdybos pareigose. Rimta, taktiška, sumani, veikime visuomet pirmoji ir be galo malonaus būdo.

x Živilė Bilaišytė Santaros - Šviesos suvažiavime rugpjūčio 5 - 8 d. Tabor Farmoj, Sodus, Mich., nagrinės išei- vių literatūrą jaunesniosios kartos rašytojų požiūriu.

x KASOJE gaunami CITICORP Travelers Checks galioja visuose pasaulio kraštuose — net LIETUVOJE! Todėl, pradėdami atostogauti pasinaudokite KASOS patarnavimu įsigyti kelioninius čekius. KASOJE mokėsite tik 50 centų už 100 dolerių. Kreipkitės į KASOS įstaigą Marquette Parke: 2615 West 71st Street, tel. 737-2110. KASA atdara kasdien nuo 10 iki 6, ketvirtadieniais iki 7, šeštadieniais 9-2.

x KASA — Lietuvos Federalinė Unija praneša, kad 8 m. liepos 4 ir 5 dienomis abi Kasos įstaigos (Chicago ir Cicero) bus uždarytos. (sk.)

x Lietuvos ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo“ administracija 14 dienų išvyką. Aplankysime Honolulu, Hilo ir Mau salas. Išvyksime gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registruotis iki rugsėjo 30 d. pas American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (1-312) 238-9787. (sk.)

x WISCONSIN DELLS (Wisconsin upės) rajone parduodamas 2jų miegamų (expandable), 8 metų senumo žieminis namas ant 3/4 akrų — pušyne. Namas su visais moderniais įrengimais — (centrinis šildymas ir šaldymas) ir pilnai apstatytas. Pui- ki vieta lietuvių apgyventam rajone, tinka vasarajimui, gamtos mėgėjams, žvejams bei pensininkams. Kaina tik \$45.000. Informacijai skambinkite 1-(608)-254-2903 arba 776-6379. (sk.)

x Dr. Petras Kisielius yra Ateitinių kongreso finansų komisijos pirmininkas. Šiuo metu komisija yra išsiuntinęs šimtus laišku ateitinių sąjūdžio nariams su kvietimu prisidėti prie jubiliejinio ateitinių kongreso pasisekimo. Kongresas bus Chicagoje rugpjūčio 30 - rug- sėjo 2 dienomis.

x Pavergtų tautų komiteto pirm. Ilm. Bergmanis praneša, kad pakeičiama paver- gimo minėjimo data: bus ne liepos 21 d., o liepos 14 d. 12:30 val., pradedant pamaldomis Sv. Hyacinto bažnyčioje, 3636 W. Wolfram, prie Central Park ir Division. Minėjime daly- vauja įvairių pavergtų tautų atstovai su vėliavomis.

x Lietuvių Krikščionių demokratų s-gos Chicago skyrius rengia didžiųjų s-gos kūrėjų, veikėjų, valstybės organizatorių buv. prezidento Aleksandro Stulginskio ir s-gos kūrėjo buv. ministerio prel. Mykolo Krupavičiaus šimto metų gimimo sukaktį. Minėjimo akademija bus Liet. Tautiniuose namuose rugsėjo mėnesį.

x Hartfordo Lietuvių Bendruomenė padengs išlai- das lituanistinės mokyklos mokytojai L. Šimanskytei vykty į Dainavoje esančią moky- tojų, tėvų ir jaunimo stu- dijų savaitę.

x Dr. R. ir A. Karkai su trimis vaikūčiais iš Toronto yra atvykę į Chicago ir apsi- toję pas Aušros Karkienės tė- vus Juliją ir Jurgį Gylius. Jie visi, lydimi Julijos Gylienės, aplankė „Draugą“, apžiūrėjo spaudos darbus ir įsigijo lei- dinių, tinkamų vaikams ir su- augusiems.

x A. a. dr. Juozas Bartkus po ilgos ir sunkios ligos, 87 metų amžiaus, mirė bir- želio 29 d. Pašarvotas pirma- dienį Petkaus Marquette lai- dojimo koplyčioje.

x Reikalingas šaldytuvas skautų stovyklai Rake. Galintieji šaldytuvai padovanoti prašomi pranešti „Lituanicos“ tunto turtininkui Jus- tinui Kirvelaičiui tel. 767-4719.

x Audrius Regis, buvęs „Margučio“ bendradarbis, at- stogauja pas tėvus Chicagoje. Į Washingtoną, kur jau trejus metus gyvena ir dirba, grįš liepos 9 d.

x Linas Meilus Photography, Chicago, Ill., (tel. 226-4777) „Draugo“ papi- ginto vajuos proga užsirenu- meravo ji vieneriems metams. Tekla Ivanauskas, Los An- geles, Cal., ta pačia proga atsiuntė vienerių metų prenu- meratos mokėstį už A. Bekas, Carsbad, Cal. Janina Cu- kurienė, Chicago, Ill., užpre- numeravo vieneriems metams Agotai Dūdai, Valencia, Cal., Nijolė Balzaraienė, Chicago, Ill., atsiuntė dvi prenumera- tas jaunavedžiams, A. ir D. Ghožeriams kaip dovana, o taip pat Vyt. ir N. Balzarams.

x Įvairiomis progomis mūsų mieli skaitytojai atsiun- tė po 10 dol. aukų: Marija Jasulevičienė, C. Stulgaitis, A. M. Veluona, Bronius Andriu- čius, Klemas Martinkus, Leontina Mikolajūnas, Ona Biežis, Vytautas Rukuiza, Michael Kavolius, Antanina Stravinckas, Gerda L. Bums, Marcelė Pakeltis, Kazimieras Daugvydas, V. ir B. Lukoševičius, Aleksandras Atutis, K. Mereckis, Liuda Koviene, Juo- zas Truškauskas, J. Pleckai- tis, Jonas Vizgirda, V. Le- veckis, sol. St. Liepas, L. Nor- kaus, M. Polteraitis, O. Izo- kaitis. Visiems labai dėko- jame. (sk.)

Lietuviai delegatai respublikonų balsavimo metu. Iš kairės: Dalia Bobelienė, Liucija Mažeikienė, Angelė Nelsienė ir Jonas Talandis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VEIKLA SV. JURGIO PARAPIJOJE

Senoje Bridgeporto lietuvių kolonijoje Sv. Jurgio parapijoje bandoma sustiprinti lietuvišką veiklą. Parapijoje dėl žmonių kaitos lietuvių beliko mažokai. Tačiau, atsiradus energingam lietuvių būreliui, šioje parapijoje paskutiniai- siais metais pasigėrėtinai su- švito ir lietuviškos veiklos pra- giedruliai. Tai džiuginantis reiškinys.

Gegužės 24 d. Sv. Jurgio pa- rapijos lietuvių komitetas Bridgeporte, šiuo metu turįs 25 narius, vadovaujamas Ma- rijos aukšt. mokyklos ener- gingos mokytojos Vandos Pliskaitytės, Sv. Jurgio baž- nyčioje 7 val. vakaro surengė iškilmingas gegužines pa- maldas, kurių dėl lietuvių su- mažėjimo apie 10 metų nebu- vo.

Tų pamaldų atgaivinimui pritarė ir Sv. Jurgio parapijos klebonas kun. R. E. Bulwith, skelbdamas apie tai iš saky- los ir parapijos biuletenyje. Lietuvių komitetas paruošė ir išdalo parapičiams apie 100 lapelių su sv. Marijos atvaizdu ir per „Draugą“ kvie- tė ne tik parapičius, bet ir kitų kolonijų lietuvius šiose pamaldose dalyvauti.

Pamaldų dieną bažnyčios didysis altorius komiteto na- rių Helen Bakšis ir Monikos Roche pastangomis buvo gra- žiai papuštąs geleimis. Komiteto pirmininkė Vanda Plis-

kaitytė paruošė gegužinių pamaldų ir sv. Marijos li- tanijos tekstus lietuvių ir ang- lų kalbomis, kurių dviejų šimtų egz. techninį darbą atliko Kristina Beneckis. Pa- maldų tekstas buvo įteikia- mas kiekvienam ateinančiam į pamaldas.

Į pamaldas atsilankė apie 150 žmonių. Gegužines pa- maldas atliko sveičias kun. Thomas Kasputis iš St. Symphoroza parapijos. Pa- maldų metu vargonais grojo Robbie Martin. Choru, susi- dedančiam iš daugiau kaip 20 asmenų, dirigavo Glenn Perutis. Jis chorą išskleidė tarp bažnyčioje esančių dalyvių ir dirigavo visų bendram giedo- jimui. Bendras visų gje- dojimas paliko visiems gilų įspūdį.

Po palaiminimo sv. Sakra- mentu parapijos klebonas kun. R. E. Bulwith išryškino gegužinių pamaldų reikšmę. Dėkojo kun. Thomui Kaspu- čiu už jų atlikimą, Sv. Jurgio parapijos lietuvių komitetui už pamaldų atgaivinimą ir ti- kintiems, taip gausiai pamaldose dalyvavusiems. Šiose pamaldose buvo matyti vyresniojo amžiaus žmonių ir gražus būrys jaunimo, atvy- kusių iš Marquette Parko, Brighton Parko parapijų. Jie savo atsilankymu davė bridge- portiečiams paskatos ir ryžto ir toliau šioje parapijoje išlai- kyti lietuvių bei gražias tra- dicitijas.

Parapijos klebonui baigus kalbėti, galingai nuaidėjo „Marija, Motina Dievo“ gies- mės posmai, ne vienam daly- viui palikę malonų įspūdį.

Po pamaldų sveičias, lietuvių komiteto nariai buvo pakvie- ti į klebonijos salę kukioms vaišėms, kurias paruošė Sv. Jurgio parapijos moterų klubo narė Stella Gillis ir Stefanija Punishkis, vadovaujant Ag- nes Rainis. Čia buvo pasi- dalinta mintimis apie iškil-

mingas gegužines pamaldas, pasikalbėta apie ateities veiklą, prisiminta ir 44-tosios metinės baisiojo birželio — lietuvių tautos didžioji trage- dija, įvykdyta komunistų, iš- tremiant geriausius tautos sū- nus ir dukras baisiajai mirčiai į Sibiro taigas. Buvo para- ginti bridgeportiečiai aktyviai dalyvauti ruošiamuose Altos ir LB birželio įvykių minėji- muose. Ši lietuvių tautos tra- gedita buvo prisiminta pamal- domis birželio 16 d., pasimeldžiant už išstremtuosius ir nukankintus lietuvius Sibire.

Tikimės, kad Sv. Jurgio parapijos lietuvių komiteto, vadovaujamas energingos mokytojos Vandos Pliskaitytės, ir toliau rūpinsis šioje parapijoje išlaikyti ir pagy- vinti lietuvišką veiklą, o mū- šiu visų pareigą tokią veiklą remti.

LIETUVIAI PENŠININKAI VEIKIA IR DAINUOJA

Chicago lietuvių pen- sininkų sąjungos susi- rinkimai, pobūviai ir minėji- mai visuomet palieka malonius įspūdžius: meninėje dalyje dainininkų ir daini- ninkų gražiai atliekamomis dainomis dalyviai nukeliami prie paliktos tėvynės žydro dangaus, tėviškės padangėje šlamancių miškų ir kukuojan- čios gegutės, o kartais ir prie gailiai verkiančių motinų prie nužudyto savo sūnų partizanų lavonų ar Sibiro taigose jau sutrinėjusių Lietuvos kan- kinų. Meninės dalies vadovė — Br. Variakojienė. Dalyviai visada būna pavaišinti susi- darusiu darbučių ir malonių šeiminių būrelių, kurio va- dovė yra E. Paketurienė.

Ir taip mūsų sąjungos veikla remiasi ne vien tik energingos valdybos darbu ir su- manumo dėka bet ir samo- ningų bei pasišventusių narių veikloje dalyvavimu. Val- dyba, įvertindama tokių narių įnašą į sąjungos veiklą,

birželio 19 d. I val. p.p. sukvie- tė juos lietuvių reformatų par- salėn. 5230 S. Artesian, tarp- savio pabendravimui ir pasi- vaišinimui. Dalyvavo maž- daug 40 žmonių: valdybos ir revizijos komisijos nariai, dai- nininkės, dainininkai, nuolat- nišes malonios darbo neven- giančios šeiminių, paminėtųjų vyrų ar žmonos, na, gal ir kas nors.

Pirm. St. Vanagūnas, pa- sveikines ir padėkojės visoms ir visiems už įdėtas pastangas ir atliktus darbus sąjungos labui, o daugelį ir išvardy- damas, kvietė vaišintis Mar- quette Delicatessen savininkės D. Kurauskienės skaniai pa- gamintomis vaišėmis ir geroj nuotaikoj praleisti laiką.

Br. Variakojienė akompa- nuojant, jos sudarytas „Mo- terų vienetas“ padainavo Va- karo dainą, Gegulę. Čia pilna padangė, o susirinkusiųjų plojimams nenutylant, bisui dar šlama šilko vėjas.

Užkandžiauojant ir besivai- šinant nuotaika tikrai kilo. VI. Bražioniu dainuojant ir sau pačiam akordeonu pritariant, ne visiems buvo įmanoma ilgiau prie stalų nusėdėti ir, jaunas dienas prisiminus, su malonumu teko šokių sukuri- nįs jungus „vaišo sparnais su- pliaušoti“. Vyrui tam „spor- tu“ parodė mažiau akty- vumo, energingesnį ir gausesnį šokėjų grupę sudarė gražioji lytis.

Dar ilgai skambėjo dainos, sukosi poros. Trejetas valan- dų greitai prabėgo ir liko tik malonūs prisiminimai. K.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— Gen. Stasio Raštikio mirtį greit sužinojo ir okup. Lietuvos žmonės. Pažįstama moteris dar iš A. Panemunės draugavimo laikų atsiuntė Elenai Raštikienei užuojautos kortelę su gegužės mėnesio pašto antspaudo data. Našlė yra silpnos sveikatos ir giliai išgyvena vyro netekimą. Jie įsijungė su tūkstantine i Lietu- vių Fondą dar jo kūrimosi pra- džioj. Gen. St. Raštikis, bū- damas Kariuomenės vadas, darė daug pastangų, kad būtų sudaryta konsolidacinė vyriausybė. Tauta, o ypač in- teligentija ir studentija, aukš- tai vertino gen. Raštikį. Ne- nuostabu, kai žlungant Lenkijos valstybei ir visu- menei nerimstant dėl Vil- niaus, vyriausybė ne pati, o pavedė St. Raštikiui kreiptis į tautą, skelbiant neutralitetą. Charakteringa, kad generolai St. Raštikis ir J. Černius, kurį laiką vadovė Lietuvos valsty- biniam gyvenimui po Klaipėdos netekimo, praleido ir baigė išeičių dienas Kali- fornijoje.

— Vlado Gilys perėmė Kalifornijos radijo klubo val- dybos pirmininko pareigas. Jis jau daugelį metų dirba klubo valdyboj, būdamas vienas iš programos direktorių ir nuo- lat užkorduodamas radijo valandėles pranešimus. Klau- sytojai tikisi, kad naujas pir- mininkas sugebės įtikinti buv. pirm. Danutę Kaškelienę grįž- ti bent prie programos direk- torės pareigų ir savo sugebėji- mais bei maloniu balsu vėl džiuginti Los Angeles lietu- vius.

— LB Vakarų apygardos suvažiavime, įvykusiame bir- želio 23 d. Los Angeles, iškel- tas pasiūlymas, kad Vasario 16 dienos minėjimuose, be Alto, LB bei Tautos Fondo, dalyviai turėtų pasirinkimą aukoti ir Lietuvių Fondui, nes jis, naujuose įstatuose įsi- pareigodamas atsistatantį Lietuvai, įsiriškioja kaip in- stitucija, padedanti „laisvi- nimo reikalams“.

— Nauji klubo nariai. St. Petersburgė aktyviais klubo nariais priimti: Ramutė ir Romas Bartuškaitė, adv. Vyt. Lukas ir Vytautas Mažeika.

ANGLIJOJE

— DBLS Londono I sky- riaus nariai gegužės 4 d. susi- rinkime suaukojo Jaunimo žy- giui Baltijos jūroje — 23 svarus. DBLS Coventrio sky- rius — 11.59 sv.

— DBLS nauja valdy- ba. DBLS metinis narių susi- rinkimas, įvykęs gegužės 5 dieną Lietuvių sodyboje, išrin- ko naują sąjungos valdybą: Romas Juozelskis — pirmi- ninkas, Gerardas Jakimavi- čius — izdininkas, Algis Kuliu- kas — politinis koordinatori- us, Algis Silnic- kas — ryšininkas ir Simas Dobbs — sekretorius. Atsto- vais Pabaltiečių s-je išrinkti: Algis Kuliuksas ir Ingrida Pet- rauskaitė.

— Lietuvos pašto ženklų, pinigų, meno ir rankdarbių paroda buvo Derby gegužės 18 d. Ukrainiečių klube. Parodą atidarė Derby miesto burmist- ras ir DBLS geros Centro valdy- bos pirmininkas J. Alkis.

— Motinos dienos minė- jimas buvo toje pačioje salėje. Paskaitą skaitė DBLS Centro valdybos pirmininkas. Pro- gramą atliko lietuvių meninės pajėgos iš Nottinghamo, po to buvo linksmoji dalis su lietu- viška muzika.

— DBLS ir LSS garbės narys P. B. Varkala ir šiais metais paskyrė 100 sv. premi- ją geriausiems ir pavyzdin- giausiems, lietuviškai kalban- tiems, jauniems skautams ir skautėms. Ona Dainauskienė, skautų rėmėja, atsiuntė 5 sv. skautų stovyklai. Vida ir Hen- rikas Gasperai iš Nottinghamo — 25 sv. skautų albumui.

— Sporto ir socialinio klubo „Victoria“ futbolo komandos vakaras — šokiai bu- vo gegužės 18 d. 8 val. vak. Sporto ir socialinio klubo pa- talpose, kurio metu buvo įteik- tos geriausiame metų žaidėju ir geriausiam klubo nariui tau- rės.

ARGENTINOJE

— A. a. Ona Jaremčiūtė Seštakauskienė, 77 metų amžiaus, mirė sausio 15 d. Berisso mieste. Buvo kilusi iš Aguinikų km., Alytaus apskr. Argentinoje gyveno nuo 1929 metų. Liko marti ir anūakai. Sūnus jau buvo miręs anksčiau.

— Danutė Rukšytė ir Rasa Krokutė dainuoja lietuvių surengtame minėjime Philadelphiaje

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kodzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Nuotr. A. Bagdonavičiūtės

ARAS
Dengiamie ir taisyti visus rūšis STOGUS
Su aukštu patirtumu esame apdirbami. Pats prižiūrimas darbas ARYDAS KILIA
737-1717
arba tarp 10 v. r. ir 8 v. r.
tel. 434-9655